

ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา
กรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
พระอดีตักดิ์ ยางธิสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2551

ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา
กรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
พระอดิศักดิ์ ยางธินสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มีนาคม 2551

พระอดิศักดิ์ ยางธิดา. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พาสนา จุฬรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกปัจจัยที่ศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2550 จำนวน 243 คน เป็นนักเรียนชาย 93 คน และเป็นนักเรียนหญิง 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า:-

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (x_{13}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (x_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (x_{15}) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 4 (x_3) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (x_{16})
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 6 (x_5)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร มี 9(8 หรือ 9) ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (x_4) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x_6) สภาพครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (x_7) สภาพครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (x_8) สภาพครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (x_9) และบุคลิกภาพ (x_{11})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) และ ลักษณะกายภาพทางการเรียน (x_{14}) ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 48.4

5. สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .951 + .321 X_{10} + .219 X_{12} + .130 X_{14}$$

5.2 สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .415 X_{10} + .334 X_{12} + .177 X_{14}$$

FACTORS AFFECTING ON STUDYING HABITS OF THE FOURTH LEVEL
SECONDARY 4-6 STUDENTS AT TRIAMUDOMSUKSAPATTANAKAN
RATCHADA SCHOOL, BANGKOK.

AN ABSTRACT
BY
PHRA ADISAK YANGTHISAN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

March 2008

Phra Adisak Yangthisan. (2008). *Factors Affecting on Studying Habits of the Fourth Level Secondary Grades 4-6 Students At Triamudomsuksapattanakan Ratchada School ,Bangkok*. Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Waythane Greethong, Asst. Prof. Dr. Pasana Chularut.

The purposes of this research were to study the factors affecting on studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok. The factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factor: gender, educational level, age, learning achievement motive, personality and further learning oriented, second of them was family factor: family status, guardian's economic level and interpersonal relationship between students and their guardians, third of them was learning environmental factors: physical learning environment, interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer groups.

The samples of 243 ; 93 males and 150 females were the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok in academic year 2007. The instrument was questionnaires of the factors affecting on studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok. The data was analyzed by the pearson product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results were as follows :-

1. There were significantly positive correlation among studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok and 5 factors; learning achievement motive (x_{10}) further learning oriented (x_{12}) interpersonal relationship between students and their guardians (x_{13}) physical learning environment (x_{14}) and interpersonal relationship between students and their teachers (x_{15}) at .01 level. And there were significantly positive correlation among studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok and 2 factors;

mathayom suksa VI (x_3) and interpersonal relationship between students and their peer groups (x_{16}) at .05 level.

2. There were significantly negative correlation between learning studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok and 1 factor : level of education: mathayom VI (x_5) at .05 level.

3. There were no significantly correlation among studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok and 8 factors; gender : male (x_1), gender : female (x_2), educational level : mathayom suksa V (x_4), guardian's economic level (x_6), family status : couple (x_7), family status : divorce (x_8), family status: pass away (x_9) and personality (x_{11}) .

4. There were significantly 3 factors affecting on studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok at .01 level ranking from the most to the least affecter ; learning achievement motive (x_{10}), further learning oriented (x_{12}) and physical learning environment (x_{14}) . These 3 factors could predicted studying habits about the percentage of 48.4.

5. The significantly predicted equation of studying habits of the fourth level secondary grades 4-6 students at triamudomsuksapattanakan ratchada school ,bangkok level were as follows :-

6.1 In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = .951 + .321x_{10} + .219x_{12} + .130x_{14}$$

6.2 In terms of standard scores were :

$$Z = .415x_{10} + .334x_{12} + .177x_{14}$$

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

ของ

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ เวชณี กรีทอง)

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภาก)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุรัตน์)

(รองศาสตราจารย์ เวชณี กรีทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุรัตน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ส่วนสำคัญเป็นเพราะได้รับแนวคิด คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ให้แก้ไขข้อบกพร่องจาก รองศาสตราจารย์เวรณี กรีทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมเพื่อสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอพระคุณทั้งเจแปะกรณีปริญญาานิพนธ์นี้และที่อาจารย์คอยดูแลความเป็นอยู่ ทั่วไป และถวายภัตตาหาร เครื่องดื่ม

ผู้วิจัยขออนุโมทนาขอพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์แม่สุภาภรณ์ โพธิ์นิ่มแดง และคณะครูหมวดสังคม โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจ นักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอพระคุณพระราชรัตนมงคล เจริญพรขอคุณโยมหน้าอรรณพ หนูพันธ์ ที่ได้อุปถัมภ์ ทูลเกล้าเรียนและคอยให้กำลังใจเสมอมา

ในระหว่างเรียนและทำวิจัยได้รับความช่วยเหลือด้านความเป็นอยู่ทั่วไป ทั้งได้รับถวาย ภัตตาหาร เครื่องดื่ม อุปกรณ์การเรียน ค่าโดยสาร และโปรแกรม SPSS จากนิสิตสาขาวิชาจิตวิทยา การศึกษาร่วมชั้นเรียน จึงขออนุโมทนาทุกคนไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขออนุโมทนาโยมฟอสเทพ –โยมแม่สมหวัง ยางธิสาร โยมหน้า ญาติ พี่น้องทุกคนที่ให้ความรัก ห่วงใยดูแลเป็นอย่างดีและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
	สมมุติฐานการวิจัย.....	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน.....	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน.....	16
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา.....	49
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
	การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	52
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
	การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	66
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	78
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	78
สมมุติฐานการวิจัย.....	78
วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	92
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	92
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก: แบบสอบถาม.....	106
ภาคผนวก ข: คุณภาพเครื่องมือ.....	121
ภาคผนวก ค: หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย.....	130
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	134

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษาและสถานภาพ.....	53
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	72
3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและนิสัยการเรียนของนักเรียน.....	73
4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและนิสัยการเรียนของนักเรียน.....	75
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของนิสัยการเรียนของนักเรียน.....	76
6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียน.....	77
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	122
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	123
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต ทางการเรียน.....	124
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง.....	125
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ทางการเรียน	126
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครู	127
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	128
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยการเรียน.....	129

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคน โดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนให้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2541) การที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเองได้ ผู้เรียนจึงต้องมีนิสัยในการเรียนที่ดี มีความสนใจในการเรียน และสนใจค้นคว้าหาความรู้ตลอดเวลา

นิสัยการเรียนที่ดีเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่แมตด็อกซ์ (ขจรสุตา เหล็กเพชร. 2522 : 11; อ้างอิงจาก Maddox.1963) ได้ให้ความเห็นว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขึ้นอยู่กับสติปัญญาและความถนัดร้อยละ 50-60 นิสัยการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30-40 โอกาสและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อีกร้อยละ 10-15 และลินด์เกรน (ขจรสุตา เหล็กเพชร.2522 : 11; อ้างอิงจาก Linndgren.1969) ให้ความเห็นว่าเหตุผลที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับการมีนิสัยในการเรียนที่ดีถึงร้อยละ 33 การมีความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 เซวาน์ปัญญาร้อยละ 15 นอกจากนั้นก็ขึ้นอยู่กับตัวประกอบอื่น ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น เนื่องจากมีนิสัยการเรียนที่ไม่ดีร้อยละ 25 ขาดความสนใจในการเรียนร้อยละ 35 นอกจากนั้นขึ้นอยู่กับปัญหาส่วนตัวและตัวประกอบอื่น ๆ ความคิดเห็นของแมตด็อกซ์ และลินด์เกรน สอดคล้องกับผลการศึกษาของโคล และเฟอร์กูสัน (ขจรสุตา เหล็กเพชร.2522 : 11; อ้างอิงจาก Cole and Ferguson.1949) ซึ่งได้ทำศึกษาวิเคราะห์นิสัยการเรียนของนิสิตในมหาวิทยาลัยเป็นเวลาหลายปี โดยใช้เทคนิคการสังเกต ผลปรากฏว่านิสิตที่ประสบความสำเร็จจะมีนิสัยในการเรียนแตกต่างจากนิสิตที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนถึงแม้ระดับสติปัญญาจะเท่ากัน

ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น นักเรียนขาดความตั้งใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ไม่เข้าใจบทเรียน และไม่สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภานิชิต, 2546, :26) ปัญหาหนึ่งที่ครูประสบเกี่ยวกับการเรียนการสอนคือปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนซึ่งมีนิสัยในการเรียนที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ ไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่เอาใจใส่ในการเรียน และทำงานตามที่ครูมอบหมายให้น้อย ไม่ค่อยถามคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียนหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนน้อย และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนน้อย ซึ่งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเหล่านี้รบกวนการดำเนินการสอนของครู ทำให้กิจกรรมการเรียนไม่สามารถดำเนินไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร พฤติกรรมการเรียนที่เป็นปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานแล้ว และมีผู้ให้ความสนใจแก้ไขมาตลอด ดังที่ปรากฏในงานวิจัยของฮิลเดรท (Hildreth, 1966, : 424) ที่พบว่าสาเหตุที่เด็กฉลาดจำนวนหนึ่งไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนเนื่องจากมีนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ซึ่งเรื่องนี้

โฮลทซ์แมน (Holtzman, 1969, : 5) ได้ทำการศึกษาพบว่านิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือถ้านักเรียนมีนิสัยในการเรียนที่ดีมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภา จันท์เพ็ญ (2526, : 104) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนิสัยในการเรียน เจตคติต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นไม่เพียงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและความถนัดเพียงเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา ต่อครูอาจารย์ สถานที่เรียนและวิชาที่เรียนตลอดจนนิสัยการเรียน (อรพินทร์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ, 2532, : 3)

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พวงสร้อย วรกุล (2522, : 19) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมักมีปัญหาทางโรงเรียน คือ ขี้เกียจ ขัดขืน มีความสับสนวุ่นวายและมีนิสัยในการเรียนที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นถ้ามีการปรับแก้นิสัยในการเรียนของนักเรียน ปัญหาควรจะดีขึ้นเพราะเชื่อว่า นิสัยในการเรียนจะเป็นตัวกำหนดว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะหว่างการเรียนหรือไม่ เช่นในการใช้เวลาเท่ากันแต่ผู้เรียนที่มีนิสัยในการเรียนดีกว่าผู้ที่มีนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี (สุปราณี สนิธิรัตน์, ม.ป.ป., : 75) เมเรนส์ และเลแมนน์ (Mehrens & Lehmann, 1975, : 584) กล่าวว่านักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงนั้น ไม่ใช่ขึ้นกับความสามารถหรือสติปัญญาอย่างเดียว องค์ประกอบอื่นก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ วุฒิภาวะ แรงจูงใจและนิสัยในการเรียน แมดดอกซ์ (Maddox, 1963, : 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิสัยในการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลและการทำงานหนักเท่านั้น แต่ยังขึ้นกับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย เพราะวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งลินด์เกรน (Lindgren, 1969, : 49) ได้ให้ความเห็นว่าเหตุผลที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับการนิสัยการเรียนที่ดีถึงร้อยละ 33 การมีความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 เขาวินิจฉัยร้อยละ 15 นอกนั้นก็ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของโคลและเฟอร์กูสัน (Cole & Ferguson, 1946, :1) ที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์นิสัยในการเรียนของนิสิตในมหาวิทยาลัยโดยใช้เทคนิคการสังเกต ผลปรากฏว่านิสิตที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนจะมี นิสัยในการเรียนแตกต่างกับนิสิตที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ถึงแม้ว่าระดับสติปัญญาจะเท่ากัน อีลิช (Ehrlich, 1934, : 2) พบว่านักเรียนที่เรียนดีนั้นจำเป็นต้องมีนิสัยในการเรียนที่ดี ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก แต่ต้องรู้จักวิธีที่จะใช้เวลา กล่าวคือผู้ที่เรียนได้ดีต้องรู้จักวิธีเรียนและวิธีการทำงานให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ สิ่งเหล่านี้คือนิสัยเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งการ์เรทท์ (Garrett, 1955, : 333) ได้กล่าวถึงนิสัยโดยทั่วไปเกิดจากการเรียนรู้โดยอาศัยการฝึกหัด และการกระทำซ้ำ ๆ ซึ่งนิสัยสามารถปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงและกำจัดได้ เป็นสิ่งที่แก้ไขปรับปรุงได้ดังที่ คิทเชิน เฟรดเดอริก และแมคเอลวี (Kitchen, Frederick & Mceleve, 1947, : 10) กล่าวว่านิสัยการเรียนไม่ใช่เกิดจากสัญชาตญาณหากแต่เป็นสิ่งที่เราต้องฝึกฝนและต้องคอยแก้ไข

จากการที่ผู้วิจัยเคยเป็นอาจารย์สอนที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

รัชดา ได้สังเกตและถามกับครูเกี่ยวกับนิสัยการเรียนของนักเรียนในวิชาต่างๆ พบว่า นักเรียนจะสนใจ และตั้งใจเรียนในบางวิชาเท่านั้น และมีปัญหาเรื่องเรียนไม่เข้าใจ ไม่ทันเพื่อน ชอบคุยกันเวลาเรียน ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากการที่นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสมน้อย จึงได้สำรวจปัญหาเบื้องต้น โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 คือ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน จากจำนวนทั้งหมด 723 คน โดยใช้คำถามปลายเปิด 2 ข้อ ผลการสำรวจมีรายละเอียดดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ใช้คำถามว่า “ขณะนี้นักเรียนคิดว่านักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง” พบว่าปัญหาที่มีมากที่สุด คือ นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 61 ได้แก่ เรียนไม่ทันเพื่อน เรียนไม่เข้าใจ อ่านหนังสือไม่ทัน ทำงานส่งไม่ทัน เครียดเรื่องสอบ อาจารย์ให้งานและคุยเล่นกับเพื่อนในขณะที่เรียน รองลงมาคือ ปัญหาการเงิน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ได้แก่ ใช้เงินฟุ่มเฟือย ทางบ้านให้ไม่พอใช้ ฐานะทางบ้านไม่ดี เก็บเงินไม่เป็น รองลงมาคือ ปัญหาการปรับตัว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ได้แก่ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่เข้าใจตนเอง มีปัญหากับคนข้างบ้าน รองลงมาคือ ไม่มีปัญหาอะไร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า “จากปัญหาข้อที่ 1. นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง” ผลการสำรวจพบว่า ปัญหาด้านการเรียน ได้แก่ เรียนไม่ทันเพื่อน เรียนไม่เข้าใจ อ่านหนังสือไม่ทัน ทำงานส่งไม่ทัน เครียดเรื่องสอบ อาจารย์ให้งานเยอะ คุยเล่นกับเพื่อนในขณะที่เรียน รองลงมา ปัญหาการเงินมีสามเหตุ ได้แก่ ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย บ้านฐานะยากจน เก็บเงินไม่เป็น ปัญหาสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนมีสาเหตุได้แก่ ไม่มีความสามัคคีกัน ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น พบว่า นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา น่าจะมีปัญหาด้านนิสัยการเรียนมากที่สุด ดังที่ อรพินท์ ชูชมและอัจฉรา สุขารมณ (2531 : 30) ได้ให้ความหมายของนิสัยการเรียน หมายถึง ทักษะในการเรียนการศึกษา ที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนเป็นนิสัย โดยแบ่งเป็นการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา คือ ความหมายพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในตนเอง มีการวางแผนในการเรียน จัดระบบการทำงาน วิธีการทำงานและวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา โดยส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูอาจารย์ รวมถึงผู้ปกครองของนักเรียน นำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนานิสัยการเรียนให้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 723 คน เป็นนักเรียนชาย 276 คน และเป็นนักเรียนหญิง 447 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 243 คน เป็นนักเรียนชาย 93 คน และเป็นนักเรียนหญิง 150 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 80-81) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่
 - 1.1.1 เพศ
 - 1.1.2 ระดับชั้น
 - 1.1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.1.4 บุคลิกภาพ
 - 1.1.5 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
 - 1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่
 - 1.2.1 สภาพครอบครัว
 - 1.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
 - 1.2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
 - 1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่
 - 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ นิสัยการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นิสัยการเรียน** หมายถึง การปฏิบัติตนเองอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนในด้านการเรียนจนกลายเป็นนิสัย การทำงานที่เกี่ยวกับการเรียน นิสัยในการเรียนแยกออกเป็น 2 ด้าน
 - 1.1 การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียน ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้สำเร็จ การไม่ผัดวันประกันพรุ่ง การตัดสินใจเด็ดเดี่ยวในการทำงาน ความรับผิดชอบในตนเอง การรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า การจัดระบบการเรียนและการทำงาน การวางแผนการเรียนล่วงหน้า
 - 1.2 วิธีการทำงาน หมายถึง การปฏิบัติงานของนักเรียน และการใช้กระบวนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในการอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การทบทวนบทเรียน การเขียนการบ้านหรือรายงาน การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบ การใช้หนังสือและห้องสมุด และการใช้อุปกรณ์การเรียนอื่นๆ เช่น แผนที่ ตารางกราฟ
2. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน** หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

2.1.2 ระดับชั้น ได้แก่ ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในขณะนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1.2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.1.2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1.2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางการเรียนให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ ปรารถนาที่จะทำได้ดีกว่าบุคคลอื่นโดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานเดิมที่ทำไว้ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกห้องเรียน และปรารถนาที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ

2.1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิดและนิสัยการเรียนออก เพื่อตอบสนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทำให้เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งตามการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins' Activity Survey) โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 บุคลิกภาพแบบ เอ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค มีความก้าวร้าว โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2.1.4.2 บุคลิกภาพแบบ บี ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลที่ค่อนข้างจะเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อยๆ ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อดทนรอได้

2.1.5 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต เพื่อที่จะสามารถวางแผนปฏิบัติด้านการเรียน เพื่อรับรองผลดี ป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติหรือเว้นการปฏิบัติต่อการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง ทั้งนี้เพื่อป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ดังมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 สภาพครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา รวมทั้งการมีชีวิตอยู่ของบิดามารดาของนักเรียน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.2.1.1 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน

2.2.1.2 บิดามารดาหย่าร้างกัน

2.2.1.3 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

2.2.2 **ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว** หมายถึง รายได้ของบิดามารดาที่ได้รับรวมกันเป็นรายเดือน ในกรณีที่นักเรียนไม่มีบิดามารดาให้หมายถึง รายได้ของผู้ปกครองที่ได้รับในแต่ละเดือน

2.2.3 **สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง** หมายถึง การปฏิบัติตนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ต่อนักเรียน และการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.3.1 การปฏิบัติตนของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็กนักเรียน ได้แก่ การเอาใจใส่ต่อนักเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางการเรียนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ใ่วางใจในการทำกิจกรรมของนักเรียนกับเพื่อน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การให้กำลังใจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนหรือเพิ่มการพัฒนาทางด้านความคิดของนักเรียน ให้ความรักความห่วงใยใกล้ชิดต่อนักเรียน

2.2.3.2 การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ได้แก่ การขอคำแนะนำและการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย การขอให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้เรื่องราวต่างๆ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น การแสดงความรัก การให้ความเคารพของนักเรียนต่อบิดามารดา หรือผู้ปกครอง การเชื่อฟัง ไม่ทำใ้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียใจ

2.3 **ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน** ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยสถานที่เรียน และสื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน ดังนี้

2.3.1 สถานที่เรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียนขนาดของห้อง เมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ ได้แก่ เสียงดัง กลิ่นที่ไม่พึงประสงค์

2.3.2 สื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน รวมทั้งทักษะการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นๆ ของครูและนักเรียน

2.4 **สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู** หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.4.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การให้ความเคารพเชื่อฟัง และการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู

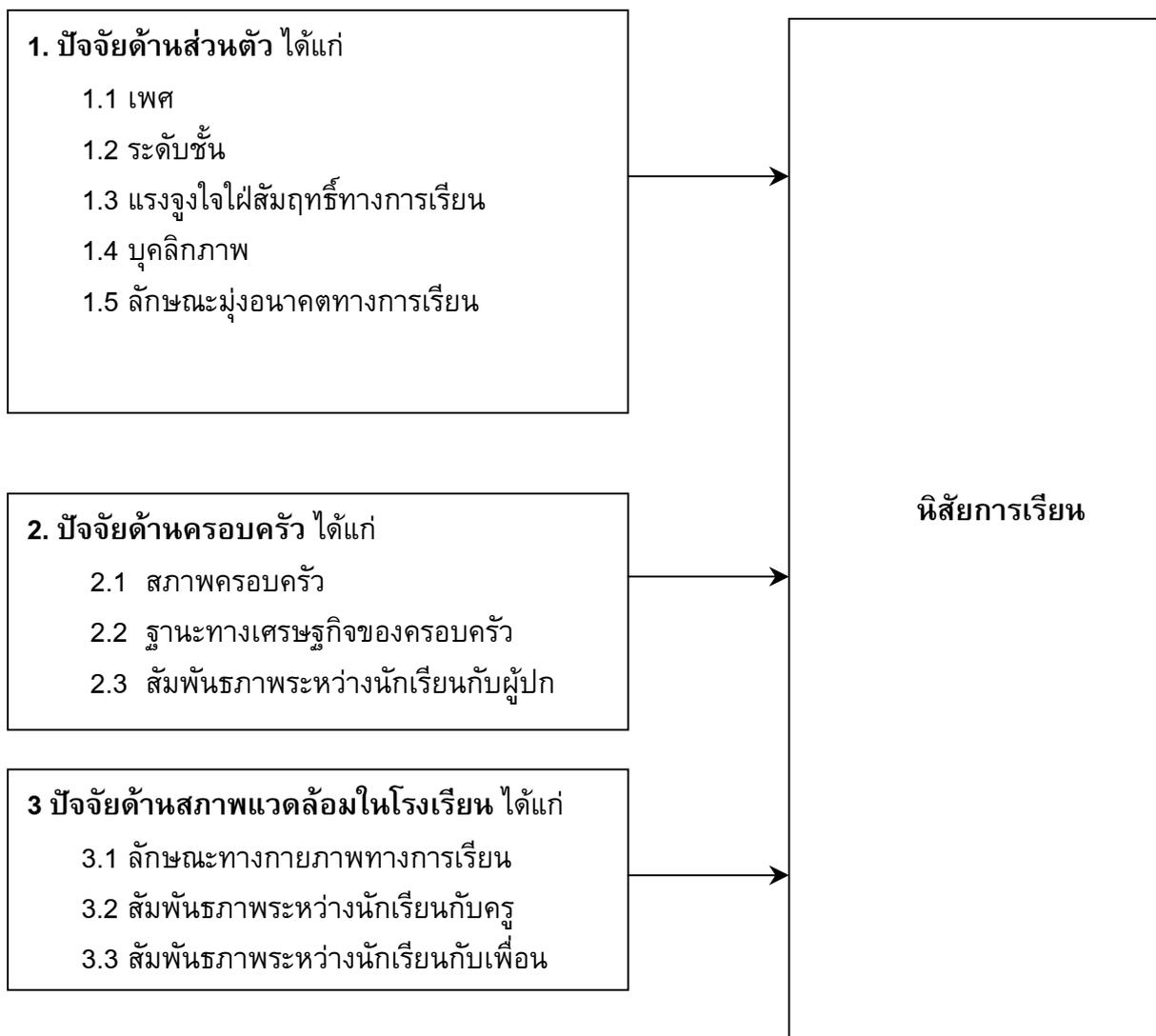
2.4.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเอง และดูแลให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ

2.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้าน การเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

- 1.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน
- 2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว
 - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- 3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

1.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน

ความหมายของลักษณะนิสัย (Habits) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของลักษณะนิสัยไว้ดังนี้

เชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 3) ได้กล่าวว่า ลักษณะนิสัยคือลักษณะต่าง ๆ (Traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น ที่แสดงออกหรือตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

สุชา จันทน์เอม (2520 : 121) ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะนิสัยเป็นคุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันในตัวบุคคลและวิธีแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือ คุณลักษณะเหล่านั้นจะต้องดีหรือไม่ ผิดหรือถูก

ผุสดี กุฎอินทร์ (2526 : 41) ได้กล่าวว่า ลักษณะนิสัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติหรือการแสดงออกของบุคคลที่กระทำอยู่เป็นประจำจนเกิดความเคยชิน ลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลอาจมีทั้งลักษณะที่ดีและลักษณะที่ไม่ดี เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ถือว่าเป็นลักษณะนิสัยที่ดี ส่วนการพูดปด การว่าร้ายผู้อื่น เป็นลักษณะนิสัยที่ไม่ดี ในการสร้างเสริมลักษณะนิสัย เราจึงมุ่งพิจารณาเฉพาะลักษณะนิสัยที่ดีเป็นสำคัญ โดยจะต้องทั้งปลูกและฝังลักษณะนิสัยนั้น ๆ คือการปลูกได้แก่ การทำสิ่งที่ยังไม่มีให้มีขึ้น และฝังคือ การจัดให้สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วยังคงอยู่เรื่อยไปจนติดเป็นนิสัย

เมอร์เรย์ (Murray, 1956 อ้างถึงใน บังอร ภาวภิรมย์ชัชวัญ, 2524 : 50) ลักษณะนิสัยเป็นลักษณะประจำตัวบุคคลและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้ไม่มากนัก และต้องมีรากฐานทางด้านร่างกาย สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและจิตใจได้ เช่นการพูดโกหก การนอนหลับ การคิด เป็นต้น

เมตด็อกซ์ (Maddox, 1976, :2) ได้ให้ความหมายลักษณะนิสัยว่าเป็นลักษณะพิเศษของ กระบวนการพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์) ซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคล ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์หรือสถานการณ์

จากความหมายของลักษณะนิสัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่านิสัยในการเรียน หมายถึง นิสัยหรือ การกระทำที่ดีของนักเรียนที่แสดงออกถึงความสนใจเรียน กระตือรือร้น ตั้งใจเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียรต่อการเรียนและได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งช่วยให้เขาสามารถเริ่มต้นและลงมือกระทำกิจกรรมด้านการเรียนโดยมีลักษณะและวิธีการเรียนที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน และสามารถใช้เวลาต่อการเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

นิสัยในการเรียนสามารถแสดงได้ 2 ลักษณะ คือนิสัยในการเรียนที่ดีและนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี หากมีนิสัยในการเรียนที่ดีก็จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในทางตรงกันข้ามหากมีนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี มีผลทำให้สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน แต่อย่างไรก็ตามนิสัยในการเรียนไม่ได้เกิดโดยกำเนิด แต่เกิดจากการฝึกฝน การปฏิบัติซ้ำ ๆ เป็นประจำ ดังนั้นจึงสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้ (Haslam & Brown, 1968, อ้างถึงใน ศรีสมร พุ่มสะอาด, 2522 :10)

นิสัยในการเรียนเกิดจากการเรียนรู้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อนิสัยในการเรียนของผู้เรียน

อเนกกุล กริแสง (2521 :43-45) ได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของวิธีเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยในการเรียนว่า นักเรียนจะบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ดีนั้น จะต้องโดยวิธีการเรียนนั้นมืองค์ ประกอบที่นักเรียนจะต้องให้ความสนใจ คือ

1. การฝึกฝน (Practice) การฝึกฝนจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การฝึกฝนจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนสนใจ เอาใจใส่ ถ้าผู้เรียนเพียงแต่ทำกิจกรรมไปโดยไม่ตั้งใจ การฝึกฝนนั้นก็ไม่มีประโยชน์ การฝึกฝนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การฝึกฝนรวดเดียว (Massed practice) หมายถึงการฝึกฝนในระยะเวลาอันยาวนานติดต่อกันไป

1.2 การแบ่งการฝึก (Distributed practice) หมายถึง การฝึกฝนที่มีเวลาพักเป็นระยะ ๆ ไปจากการค้นคว้าปรากฏว่า การแบ่งการฝึกจะได้ผลดีกว่าการฝึกรวดเดียว สำหรับในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาที่ยาก ๆ หรือกิจกรรมที่อาศัยความคิดนั้น วิธีที่ดีที่สุด ก็คือ การใช้เวลาฝึกรวดเดียวติดต่อกันไปก่อนในครั้งแรก ๆ ต่อไปจึงค่อยใช้วิธีการแบ่งฝึก

1. การเรียนเพิ่มขึ้น (Over learning) คือการฝึกฝนเพิ่มเติมหลังจากที่เรียนรู้แล้วจะช่วยให้จำบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้จำบทเรียนได้นาน ๆ แม้ว่าจะไม่ได้นำมาใช้ก็ตาม

2. การรู้ผลงาน จะทำให้ทราบว่าข้อบกพร่องคืออะไร และควรแก้ไขอย่างไร นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้นด้วย

3. การแบ่งบทเรียนเป็นตอน ๆ จะมีผลต่อการเรียนรู้ของบุคคล

3.1 การใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียน วิธีการเรียนรู้ที่ทำให้ได้ผลดีที่สุดของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน บางคนเรียนได้ดีโดยการฟัง บางคนโดยการอ่าน แต่บางคนก็ต้องใช้ทั้งสองวิธีประกอบกันเราไม่อาจกล่าวได้ว่าวิธีใดให้ผลดีที่สุด ยิ่งไปกว่านั้นวิธีการที่คนเราใช้เรียนยังแตกต่างกันไปตามชนิดของบทเรียนอีกด้วย

3.2. เครื่องล่อใจ (Incentive) ซึ่งหมายถึงสิ่งของหรือสถานการณ์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจให้ทำกิจกรรม หรือแสดงพฤติกรรม เครื่องล่อใจนี้ครูอาจนำมาใช้เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจการเรียนมากขึ้น

3.3 ความสนใจ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีจุดมุ่งหมายในการเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้โดยไม่ตั้งใจขึ้นได้

ก้อ สวัสดิภาพนิชัย (2525 :12) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาลักษณะนิสัยในการเรียนว่าการพัฒนาลักษณะนิสัยในการเรียนหรือวิธีเรียนที่ดีนั้นเป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามได้ยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว วิธีเรียนนั้นก็จะเป็นนิสัยประจำตัวซึ่งเป็นวิธีการเรียนที่ดีได้แก่ การแบ่งเวลาสำหรับศึกษาไว้เป็นสัดส่วน เมื่อถึงเวลาเรียนก็เรียนอย่างตั้งอกตั้งใจ พยายามรักษาเวลาและทำตามตารางเวลาที่กำหนดไว้ให้ได้ทุกวัน หาสถานที่ที่จะศึกษาให้เหมาะสม บังคับใจให้แน่วแน่ต่อการเรียน และทำงานต้องทำให้สำเร็จ กำหนดงานประจำไว้และให้เหมาะสมกับความสามารถ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2526:19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยในการเรียนสรุปได้ว่า วิธีการเรียนของนักเรียนของนักเรียนหรือลักษณะนิสัยในการเรียนของนักเรียน เจตคติของนักเรียนต่อครูผู้สอนสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอันจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

รุ่งทิวา จักรกร (2527:21) ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะนิสัยในการเรียนประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการจำสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ระดับเซาว์ปัญญา เจตคติต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิต

2. ลักษณะของสิ่งที่เรียนรู้ สิ่งที่จะเรียนรู้ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

2.1 บทเรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระ หรือเรื่องราวที่จะเรียน โดยลักษณะของบทเรียนมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ ความสั้น-ยาวของบทเรียน ความยาก-ง่ายของบทเรียน

2.2 สื่อประกอบบทเรียน ได้แก่ สื่อสารการเรียนต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นเร็วขึ้น เช่น หนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ โดยลักษณะของสื่อประกอบของบทเรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ ความชัดเจน ความซับซ้อน และความเหมาะสมของสื่อ

1. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคคลอาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.2 การเรียนรู้โดยมีครูสอน

2. แรงจูงใจในการเรียนจะเป็นสิ่งกระตุ้นหรือแรงดันให้บุคคลแสดงลักษณะนิสัยทางการเรียนรู้ ออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากรพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน ต่อครูผู้สอน ย่อมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพอใจ

แซมมวล (Samuel, 1970 : 2-35) ศึกษาพบว่านักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 ใน 3 ถึง 1 ใน 4 ของเวลาที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างนิสัยในการเรียนที่ดี และจัดระบบวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพคือ

1. กำหนดตารางเวลาในการเรียน โดยแน่ใจว่าได้ให้เวลาแต่ละวิชาอย่างพอเพียงและบังคับให้ตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น

2. จัดสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลาทำงาน

3. ตั้งสมาธิอย่างแน่วแน่ ปราศจากสิ่งรบกวนจนกว่าจะเสร็จงาน

4. ทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันให้เสร็จ

นอกจากนั้นยังได้เสนอวิธีสร้างนิสัยในการเรียนที่ดี โดยให้ปรับปรุงตนเองในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็ว และความเข้าใจในเนื้อหา การอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่า หรือทบทวนเรื่องราวเดิมซ้ำ ๆ ได้หลายครั้งในช่วงเวลาที่จำกัด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหาจะต้องพยายามทำจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน และจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหา ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของผู้เขียนเพื่อจำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน หรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ

3. การจดบันทึก บันทึกส่วนที่สำคัญที่อ่านหรือรับฟังจะช่วยให้จำได้

4. การทบทวนหลังจากที่ได้เรียนมาแล้วจำเป็นต้องทบทวนเรื่องที่ยังต้องทบทวนเรื่องที่เรียนมาก โดยใช้เวลาช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อจะคงความรอบรู้เรื่องนั้น ๆ ไว้

5. การเขียนรายงานหรือการทำการบ้านที่ทำไม่ได้ไม่ดี อาจเนื่องมาจากไม่รู้เรื่องนั้นจริง ๆ ซึ่งจะปรับปรุงได้โดยศึกษาให้เข้าใจก่อนทำงานนั้น

6. การใช้ห้องสมุด

7. การใช้เครื่องมืออื่นช่วยในการเรียน เช่น แผนที่ ตาราง แผนภูมิ จะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่านิสัยการเรียน คือพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกเป็นประจำสม่ำเสมอหรือแนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรม นิสัยการเรียนรวมถึงการรู้จักใช้เวลาให้เหมาะสมกับการเรียน การแบ่งเวลา วิธีการเรียน และการวางแผนใช้เวลา

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยการเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เพอร์ซิวัล (มัญญุ แป้นเจริญ. 2522 : 10 ; อ้างอิงจาก Percival.1956. Life Problems Interests of Adolescents.) ได้เปรียบเทียบเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมคลูลูชา มลรัฐโอคลาโฮมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 373 คน นักเรียนหญิงจำนวน 493 คน กับนักเรียนระดับเดียวกันในโรงเรียนมัธยมโกลด์เวคคิลฟแลนด์ ในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ซึ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 411 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 218 คน ปัญหาที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ การปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ความปลอดภัย นิสัยการเรียน พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมคลูลูชาในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ คอยโว (Koivo. 1983 : 2524-A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.2.1.2 ภายวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่นๆ (2529 : 95-98) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทัศนคติ แรงจูงใจ และนิสัยการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่า ทัศนคติ แรงจูงใจ นิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ (2546 : 77-80) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหานักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียนและแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาพะเต็ด ชุ่มเฟิงพันธ์ (2548 : 67-79) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัสสรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพุทธิจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า นิสัยการเรียนของนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่มีนิสัยการเรียนที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ขาดการวางแผนการเรียนที่ดี ขาดทักษะในการศึกษาค้นคว้า ไม่มีสมาธิในการ

เรียนและขาดทักษะในการจดจำบรรยาย ดังนั้น นิสัยการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยการเรียนที่ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเมื่อนักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขนิสัยการเรียนให้ดีขึ้นแล้วจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว

2.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

2.1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

กันยา สุวรรณแสง (2532:161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ เจตคติ ทักษะ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรมและจากการศึกษาค้นคว้า ปรากฏ เพศหญิงหรือเพศชายสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกันแต่เพศชายและเพศหญิงจะมีทัศนคติหรือความสนใจแตกต่างกัน

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539:122) กล่าวว่าเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น วัยรุ่นชายและหญิงเริ่มมีความสนใจในอาชีพและเริ่มวางแผนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคตด้วย วัยหญิงจะวางแผนเกี่ยวกับอาชีพน้อยกว่าวัยรุ่นชาย เพราะคิดว่าหลังจากแต่งงานมีครอบครัวแล้ว วิถีชีวิตความเป็นอยู่อาจจะเปลี่ยนไปรวมทั้งอาชีพของตนด้วย ในขณะที่วัยรุ่นชายวัยรุ่นชายคิดว่าอาชีพของเขาจะไม่ถูกขัดขวางจากการแต่งงาน

อารี พันธุ์ณี (2544:33) กล่าวว่า ความแตกต่างทางเพศหมายถึงความแตกต่างในเรื่องต่างๆทางเพศชายและเพศหญิง ซึ่งวัฒนธรรมมีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้ต่างกัน เช่น บางวัฒนธรรมถือว่า ชายเป็นช่างทำหน้า หญิงเป็นช่างทำหลังหรือว่าชายเป็นผู้นำ หญิงเป็นผู้ตาม เป็นต้น หรือในบางวัฒนธรรมเชื่อว่าผู้ชายต้องเข้มแข็งอดทนอ่อนแอไม่ได้ ผู้หญิงเป็นที่อ่อนแอกว่า หรือผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้ามากกว่าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิงเพราะในบางตำแหน่งๆไม่เปิดให้ผู้หญิงทำงานในตำแหน่งที่สูงกว่าซึ่งเหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ โดยเรื่องของวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าเพศหญิงหรือเพศชายสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน ทั้งทางร่างกาย ด้านความคิด และวัฒนธรรม

2.1.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

2.1.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไรท์และรอสต์ (Nurmi. 1991 : 26;citing Wringht & Rauste. 1977) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตของวัยรุ่นฟินแลนด์ จำนวน 209 คนที่มีอายุ17-18ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กชายสนใจในอนาคตยาวไกลกว่าเด็กหญิง และเด็กหญิงสนใจในเรื่องการเรียนและการประกอบอาชีพมากเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กชาย

คาร์ตรอน และเลวี (Nurmi. 1991: 18; citing Cartron Guerin & Levy. 1980) ได้ศึกษาการมองอนาคตด้านครอบครัวและอาชีพของวัยรุ่นชาวฝรั่งเศส จำนวน 80 คน อายุ ระหว่าง 12-15 ปี ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นที่มีอายุมากกว่ามีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อย วัยรุ่นชายมีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นที่มีอายุมากกว่าให้ความสำคัญกับอนาคตมากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่าและวัยรุ่นหญิงให้ความสำคัญกับอนาคตมากกว่าวัยรุ่นชาย

2.1.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ไพบุลย์ อินทริวิชา (2522 : 181-183) ศึกษาปัญหาความต้องการและปัญหาการปรับตัวของนักเรียนโรงเรียนสาธิต วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร จำนวน 490 คน ชาย 250 คน และหญิง 240 คน พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาด้านการปรับตัวพอๆกัน แต่นักเรียนชายมีการปรับตัวมากกว่านักเรียนหญิง

เมธี โพธิพัฒน์ (2523 :75) ได้ศึกษาสัมพันธระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 4 จำนวน 886 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บัวทอง สว่างโสภากุล (2524 : 81) กล่าวว่า ชายหญิงมีความแตกต่างกันทางสรีระและจิตวิทยา เช่น โครงการสร้างทางร่างกาย และการสนองตอบทางอารมณ์ เป็นต้น สังคมและวัฒนธรรมมีส่วนอย่างมากในการกำหนดบทบาท และการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆของชายและหญิง

จิตสุภา สวนประเสริฐ (2543 : 87-88) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตร (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชการ ของวิทยาลัยพาณิชการในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรชีพ (ปวช.) สาขาวิชาพาณิชการ ของวิทยาลัยพาณิชการ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 359 คน ผลการวิจัยพบว่า เพศ ผลการเรียน อาชีพของบิดามารดา เจตคติต่อการเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานเฉพาะ วิชาเลือก รวมหกหมวดวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ตามลำดับ โดยปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความตั้งใจเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 49.80

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าแปรเพศนั้นเป็นตัวหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดนิสัยการเรียน เพราะเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างทางด้านสรีระและทางด้านอื่นๆเช่นด้านทัศนคติ ด้านความขยันหมั่นเพียร จึงทำให้ผู้วิจัย เพศน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4

2.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

โจนส์ (Jones. 1970 : 42-48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 มีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปีขึ้นไปเรื่อยๆ จนถึงอายุ 16-17 ปีจะคงที่ครั้งหนึ่ง

โพรดี และคนอื่นๆ (สิริชัย ประทีปฉาย. 5433 : 170 ; อ้างอิงจาก Frodi and others.1977) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามอายุหรือไปพร้อมๆ กับอายุ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระดับชั้นที่ต่างกัน ทำให้บุคคลมีนิสัยการเรียนแตกต่างกัน เช่น มีความชอบ มีความพอใจแตกต่างกัน เป็นต้น

2.2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

นัท (1972 : 650-A) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยการศึกษาวีเคราะห์จากบันทึกของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาวัยรุ่น จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7- ปีที่ 12 จำนวน 607 คน จากโรงเรียนมัธยมเวลด์ เซนทรัล (Weid Central Junior Senior High School) รัฐโคโรราโด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนประสบปัญหาต่างๆดังนี้ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาสัมพันธ์ทางจิตวิทยา ปัญหาทางสหนาการ และผลการศึกษาเพิ่มเติมพบว่าเพศศึกษาระดับชั้นมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปัญหาของนักเรียนมากกว่าชั้นเรียน

2.2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ภุขงค์ เลาสศิริวงศ์ (2535 : 93) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียน มีสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวกับครู กับเพื่อน และด้านการเรียนไม่ต่างกันทางสถิติ แต่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีแนวโน้มจะมีปัญหาในทั้งสามด้านมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่บ้าง

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้นที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระดับชั้นหรือช่วงอายุต่างกัน ทำให้บุคคลมีลักษณะหรือบุคลิกภาพบางประการแตกต่างกัน เช่น ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเชื่อมั่นในตัวเอง บุคคลที่มีอายุมากขึ้นจะมีแนวโน้มลักษณะดังกล่าวมากขึ้นจึงทำให้ผู้วิจัยคาดว่า ระดับชั้นน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1.1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาและการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เฮอร์แมน (Herman 1970 : 354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง (Aspiration Level)
2. มีความหวังอย่างมากกว่า ตนประสบความสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้น จะขึ้นอยู่กับโอกาส (Risk- Talking Behavior)
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น (Upward Mobility)
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence)
5. เมื่องานที่กำลังถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ (Task Tention)
6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception)
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก (Partner Perspective)
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถมากเป็นอันดับแรก (Partner Choice)
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่นโดยพยายามทำงานตนเองให้ดีขึ้น (Recognition Behavior)
10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่างๆ ของตนเองให้ดีเสมอ (Achievement Behavior)

ไวเนอร์ (สุวรี ปิ่นเจริญ. 2549 : 29 ; อ้างอิงจาก Weiner. 1972) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

1. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวชอบเลือกงานสลัซซัซชันมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

เมตตา (Mehta. 1969. 201-202) ได้นิยามไว้ว่าแรงจูงใจอาจจะแสดงได้หลายอย่างหรืออย่างใดอย่างหนึ่งตามลักษณะ 3 ประการนี้

1. ความต้องการที่ให้งานตนเองทำมีความสำเร็จในระดับสูง หรือมีมาตรฐานสูง (Standard of excellence)
2. งานที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ (Unique of characteristic) เป็นงานที่ได้ทำให้สำเร็จอย่างดีและลักษณะเป็นของตน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของบุคคลเช่น ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในด้านศิลปะ และงานอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากธรรมดา
3. งานที่ต้องใช้เวลานาน (Long term of work) เป็นลักษณะหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือต้องการความตั้งใจที่ยามนานในจุดมุ่งหมายของงานนั้น และเป็นงานที่จะสามารถทำได้สำเร็จในชีวิต เช่น ความมุ่งหวังที่เป็นวิศวกร แพทย์ นักกฎหมาย นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในชีวิต และอื่น ๆ

ถวิล ธาราโกชน (2532 : 70) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการคาดหวังของบุคคล ซึ่งอาจจะได้พบหรือมีประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็นรอยประทับใจมาตั้งแต่ยังเล็ก ๆ แล้วเขาก็พยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จอันนั้น โดยเขาจะตั้งเป็นมาตรฐานการกระทำของเขาเอาไว้ ถ้างานที่เขาคาดหวังได้เกิดผลสำเร็จกำลังใจก็จะเกิดขึ้นและจะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อไป สูงยิ่งขึ้น แต่ถ้าไม่ประสบผลสำเร็จและเกิดขึ้นบ่อยครั้งการตั้งความคาดหวังก็จะต่ำลงอาจกลายเป็นคนท้อถอย ไม่สู้ ไม่กล้าคิด และไม่กล้าหวังต่อสิ่งต่าง ๆ ในอนาคตต่อไป

นวลละอ อสุภผล (2536 : 30) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งบางครั้งเรียกว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผล หมายถึง พลังความต้องการของบุคคลในสิ่งที่ดีเยี่ยม มีความมานะบากบั่น พยายามอุปสรรคในการทำงาน ต้องการความสำเร็จในการทำงานที่ยาก และทำได้ดีกว่าคนอื่น ๆ รู้ วิธีแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จอย่างถาวร ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่คุณภาพสูง เห็นความสำคัญของงานและคุณภาพมากกว่า ลาภ ยศ สรรเสริญ

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นให้ลุล่วงไปด้วยดี แม้จะมีความยุ่งยากลำบากอย่างไรก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพยายามทุ่มเทเต็มความสามารถเพื่อเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น โดยสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จและวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

2.3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ริชาร์ด (Richard. 1970 : 80) ได้ทดลองฝึกแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับผลงานด้านวิชาการของกลุ่มเด็กเกรด 8 จำนวน 64 คนและเกรด 10 จำนวน 78 คน โดยแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม ให้กลุ่มทดลองได้มีโอกาสคิดมากกว่าต้องการที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมเมื่อทดลองให้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั่นเอง ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกแล้วหนึ่งภาคเรียน ได้คะแนนจากแบบทดสอบมาตรฐานใน วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มควบคุม

เชียราน (Sheeran. 1982 : 562 B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขันทางการเรียนของนักเรียนชาวซามัว ระดับไฮสคูล ที่เรียนอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 197 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 97 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
2. นักเรียนชายและหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับนักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีการแข่งขันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนหญิงอเมริกาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เจตคติทางด้านการแข่งขัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายเชื้อสายชาวมัวร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ระยะเวลาที่ไปอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาไม่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการแข่งขันทางการเรียน

ราย (ปริยาภรณ์ เพ็ญสุขใจ. 2542 : 22 ; อ้างอิงจาก Rai. 1980) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยศึกษากับนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 300 คน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

เมธี โพร้พัฒนา (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และความซื่อสัตย์ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่นักเรียนชายและหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญชม สะอาด (2524 : 186) ได้ศึกษารูปแบบผลการเรียนในโรงเรียนพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อผลการเรียนในลักษณะสาเหตุทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสติปัญญา ทักษะคิดต่อวิชาสังคมศึกษา และทักษะคิดต่อสังคมศึกษา

จากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศพอจะสรุปได้ว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่า เช่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีประสิทธิภาพในการเรียน และการแก้ปัญหาได้ดี กว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

“บุคลิกภาพ” นักจิตวิทยาและนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายทรรศนะด้วยกัน เช่น

เบอร์เนต (Bernard. 1970 : 253) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มกระทำได้ความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

ไอแซงค์ (Eysenck. 1970 : 253) กล่าวสรุปว่า บุคลิกภาพนั้นสามารถพิจารณาได้สองมิติ คือ มิติแรกเป็นด้านแสดงตัวและเก็บตัว ซึ่งประกอบด้วยลักษณะย่อย ได้แก่ การเข้าไปมีส่วนร่วม – การถอนตัวออก (Participation- Withdrawn) เข้าสังคม – แยกตัว (Sociable- Isolated) เข้าใกล้ – ถอยหนี (Approach -Withdrawn) กระตือรือร้น – เฉื่อยชา (Active-Inactive) มิติที่สองเป็นลักษณะทางด้านอารมณ์ ซึ่งได้แก่ ความเป็นคนเข้มแข็ง อ่อนแอ มั่นคง ไม่มั่นคง ลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น ความวิตกกังวล เป็นต้น

แมคคอนเนล (McConnell. 1974 : 2) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออกเพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ มิสเชล (Mishel. 1976 : 2) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะพิเศษของแบบแผนพฤติกรรม (รวมทั้งความคิดและอารมณ์) ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยประจำตัวของบุคคลที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์หรือสถานการณ์

กันยา สุวรรณแสง (2531 : 15) ให้ความหมายของบุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยรวมของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2536 : 5) ให้ความหมายบุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกที่มองเห็นชัด เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่งยืน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะทางอารมณ์ ความใฝ่ฝัน ค่านิยม ความสนใจ ปรัชญาชีวิต

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544 :106) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ รูปแบบของความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของบุคคลที่ค่อนข้างเด่นชัดและถาวร บุคลิกภาพเป็นตัวอธิบายลักษณะของแต่ละบุคคลว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง และลักษณะที่เด่นที่สุดของแต่ละบุคคลเป็นอย่างไร

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2544 : 31) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือคุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแสดงออกโดยพฤติกรรมที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งแวดล้อมที่ตนกำลังเผชิญอยู่และพฤติกรรมนี้จะคงเส้นคงวาพอสมควร

อารี พันธุ์มณี (2546 : 67) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะเอกลักษณ์ที่แสดงออกทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึก ความสนใจ สติปัญญา รวมทั้งด้านสรีระ บุคลิกภาพภายนอกภายใน ทำให้แยกแยะความแตกต่างของบุคคลได้ และบุคลิกภาพของบุคคลเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่แตกต่างกัน อันเป็นผลมาจากพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้

2.4.1.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194-195) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมและส่งผลต่อบุคลิกภาพนั้น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือต่างกัน มีผลทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทศนคติ ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้นๆ

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลทำให้แต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรักเอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จนมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม่ไว้วางใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรมสิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูงต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศีรษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน ฯลฯ ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ทั้งพัฒนาการทางกาย ทางจิต และบุคลิกภาพ คือ บุคคลอื่นๆ รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ ทศนคติ และพฤติกรรมทางสังคมมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล แสดงถึง ระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตเด็กเป็นส่วนมาก

ฉลอง ภิมย์รัตน์ (2521: 29-30) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ มี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จาก พ่อแม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะด้านรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและเลือด เป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นธรรมชาติและสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัว ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้นๆ ได้แก่ ลมฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนคนที่

อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของคนแตกต่างกัน

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่าอิทธิพลของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาในชีวิตของบุคคล เป็นปัจจัยที่สำคัญอันส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพและทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไป

2.4.1.1.3 ประเภทของบุคลิกภาพ

การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างที่แสดงออกทางกายภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะเค้าหน้าหรือโครงสร้างต่าง ๆ ของร่างกายและบุคลิกภาพ เป็นความเชื่อว่ามีมนุษย์เรานั้น มีลักษณะสร้ระเป็นแบบ ๆ ไป แต่ละแบบอาจเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแต่ละอย่าง (Luthan. 1989 : 160) ดังนั้น จึงมีผู้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็นหลายประเภท เช่น ความคิดของจุง (Hergenharn. 1990 : 58-85 ; Citing Jung. n.d.) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่งกับผู้อื่น เกร็งครัด ต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตนเอง และการกระทำทุกอย่างที่มักจะขึ้นอยู่กับตัวเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น

2. บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง ร่าเริง ปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง

ส่วน เครชเมอร์ (Samuel. 1981 : 190-191 ; Citing Kretschmer. 1921) และเชลดอล (Burger. 1986 : 189 ; Citing Sheldon. 1942) เห็นว่าบุคลิกภาพของคนขึ้นอยู่กับรูปร่างลักษณะของคน จึงไม่ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามรูปร่างหรือโครงสร้างทางสรีระวิทยา สอดคล้องกันเป็น 3 ประเภทคือ

1. ประเภทที่มีร่างกายอ้วนเตี้ย คอโต ร่างกายมีไขมันมาก พุงยื่น (Rygmmy หรือ Endomorphy) คนประเภทนี้เป็นคนที่ชอบแสวงหาความสบาย ไม่รีบร้อน ชอบการเข้าสังคม สนุกสนานรื่นเริง โกรธง่ายหายเร็ว และกินจุ

2. ประเภทที่มีรูปร่างผอมสูง ตัวยาว แขนยาว อ่อนแอ (Ectomorphy) คนประเภทนี้มีลักษณะเคร่งขรึม เอาการเอางาน มีความเครียดทางอารมณ์อยู่เป็นนิจ ชอบสันโดษ ไม่เข้าสังคม

3. ประเภทที่มีรูปร่างใหญ่ แข็งแรง เต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ ร่างกายแข็งแรง ชอบออกกำลังกาย (Athletic หรือ Mesomorphy) คนประเภทนี้ชอบทำอะไรแปลกๆ ขำ ๆ ไม่ค่อยมีความทุกข์ร้อน ไม่ค่อยพูดถึงเรื่องความเป็นความตาย สนุกอยู่เสมอ

เป็นเบาหวานและความอ้วนเป็นปัจจัยที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ดังนั้น เขาจึงใช้เวลา 8 ปี ในการร่วมกันศึกษาและวิจัย บุคลิกภาพผู้ป่วยโรคหัวใจและในที่สุดก็พบว่า มีบุคลิกภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งต่อมาเราใช้ชื่อว่าบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพตรงกันข้าม เรียกว่ามีบุคลิกภาพแบบ บี การค้นพบบุคลิกภาพแบบ เอ นั้นถือว่าเป็นการค้นพบครั้งสำคัญเพราะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นปัจจัยที่เสี่ยงกว่าปัจจัยกายภาพทุกตัว ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูงกับคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะถือเป็นปัจจัยที่เสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ฟรีดแมน และโรสแมน สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ บี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่รีบร้อนชอบแข่งขัน และก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาอันน้อย ๆ มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็วทนไม่ได้กับงานที่ล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อน ไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อน ดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคในการทำงาน

(2) การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

ฟรีดแมนและโรสแมน (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 14 ; อ้างอิงจาก Friedman & Roseman. 1974) กล่าวว่า บุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี มี 3 แบบ คือ

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบบรรยายพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ไม่สามารถทน เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างมาก แบบสัมภาษณ์เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

2. มาตรฐานวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ของเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเองเช่นเดียวกับแบบที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ถึงความกดดันในการทำงาน

3. แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) แบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถาม 20 ข้อ บุคคลที่คะแนนจากแบบวัดนี้สูงเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วทำงานด้วยความรีบเร่งไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความสำเร็จน้อย นอกจากนั้นยังรายงานว่าตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่

รายงานว่ามีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานภาพอาชีพให้สูงขึ้น ระบุว่าได้รับแรงเสริมจากการทำงานอีกทั้งยังมีระดับการศึกษาสูงกว่า

นอกจากนี้ สตรูปและคนอื่น ๆ (Strube; et al. 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายพฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไรและได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับใจการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2.4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สตรูป และโบลันด์ (อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. 2533 : 19-20 ; อ้างอิงจาก Strube ;& Boland. 1986) ได้ศึกษาสาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และการวินิจฉัยความยากของงานและความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

สตรูปและคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล. 2533 : 19-20 ; อ้างอิงจาก Strube ;& others. 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายามและสำเร็จไม่สอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

บลูเมนทอลล์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ . 2535 : 28 ; อ้างอิงจาก Blumanthal. 1978) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี ของนักเรียนชายและหญิง ผลการศึกษาพบว่า เด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะเป็นบุคคลที่มีความเครียดสูงกว่า เด็กนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

ชาวทซ์ และคนอื่น ๆ (ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์. 2539 : 24 ; อ้างอิงจาก Schwartz ; etal others. 1986) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และ แบบ บี ที่ประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่ไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

2.4.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ปิยกาญจน์ กิจอุดมทรัพย์ (2540 : 64) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ๆ วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง กรุงเทพมหานคร จำนวน 960 คน โดยศึกษาตัวแปร คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพของนัก

ศึกษา ทักษะคิดต่อการเรียน ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี และฐานะเศรษฐกิจของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอ เป็นนักศึกษาที่ต้องทำงานแข่งกับเวลา รักความก้าวหน้า มีความเพียรพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 36-40) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 457 คน เป็นชาย 216 คน และเป็นหญิง 241 คน มีความสัมพันธ์ทางลบ กับปัญหาการเรียนในหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาสมควร ขุนภิบาล (2550 : 40) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการสยาม เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในการทำงานของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบเอ มักจะทำงานด้วยความเพียรพยายามในการทำงาน เพื่อจะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามประสงค์ ดังนั้น จึงทำให้นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตร โรงเรียนพณิชยการสยาม มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มที่ดีมาก

จากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศพอสรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเพียรพยายามในการทำงาน ชอบการแข่งขัน ชอบฝ่าฟันอุปสรรค รักความก้าวหน้า มีความเครียดและวิตกกังวลในการทำงานสูง ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีจะเป็นคนไม่รีบร้อน ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายและไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรค ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่า บุคลิกภาพน่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.5.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

2.5.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

2.5.1.1.1 ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

มีด (Mead. 1971 : 175) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลที่คาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

มิสเชล (Mischel. 1974 : 287) ให้ความหมายว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกลและเล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่จะได้รับในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติต่อจากนั้นจะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นต่อนตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้สู่ก้าวเป้าหมายที่ต้องการในอนาคต ซึ่งการดำเนินการปฏิบัติตามแผนนี้เป็นระยะเวลาสั้นกว่าจะบรรลุผล หรือต้อง

ทำให้เป็นจำนวนหลายครั้ง ซึ่งเป็นการควบคุมตนเองให้ระเว้นการกระทำบางอย่างในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งได้ผลตามต้องการ

ซีกูรา(กิงกาญจน์ ปานทอง . 2545 :44 ;อ้างอิงจาก sequira.1975) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

นาตยา ปิรันธนานนท์ (2526 : 21-23)กล่าวถึงความหมายของลักษณะมุ่งอนาคตโดยสรุปว่า เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยมีการคำนึงถึงผลของการกระทำที่ไม่เกิดผลร้ายหรือผลดีแก่ตนเองและสังคมอย่างไร ควรประพฤติอย่างไรจึงจะกระทำไม่เกิดผลร้ายทั้งปัจจุบันและอนาคต

เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2526 : 15) กล่าวว่า ลักษณะนิสัยมุ่งอนาคต หมายถึง ลักษณะนิสัยที่อดใจรอได้ รู้จักหักห้ามใจตนเองเพื่อไปสู่จุดหมายปลายทาง ความสำเร็จ หรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่ หรือมีคุณค่ามากกว่า รวมทั้งความสามารถในการทำนายหรือคาดการณ์ล่วงหน้า และมีความสัมพันธ์กับลักษณะนิสัยความรับผิดชอบด้วย

รัตนา ประเสริฐสม (2526 : 86) กล่าวว่า การมุ่งอนาคตเป็นความสามารถที่จะมองการณ์ไกล และวาดภาพอนาคตของตน การมุ่งมั่นการคำนึงถึงอนาคตและควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น

พินดา สิ้นสุวรรณ (2527 : 8)ลักษณะมุ่งอนาคตหมายถึง ความสามารถในการควบคุมบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดทนได้ในสภาพต่างๆเพราะเล็งเห็นผลภัยที่เกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบัน เพื่อมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 48)กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตไว้ว่า เป็นลักษณะของการมองสู่ออนาคตข้างหน้า ซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้งกว้างไกลที่มีผลไม่เพียงพอแต่ตัวผู้มองเท่านั้นหากครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นและสังคมมนุษย์ชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย และถือว่าเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเห็นผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นในอนาคต และความสามารถวางแผนการปฏิบัติเกี่ยวกับอนาคตได้อย่างเหมาะสม

2.5.1.1.2 ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี ประชาชนของประเทศที่กำลังจะ ต้องเป็นความสำคัญของการวางแผน เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต (Mischel. 1974 : 250)

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) กล่าวถึงความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตว่า ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย ซึ่งจะเห็นว่าผู้ที่มีลักษณะจัดว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย

เรเนอร์ (Raynor. 1982 : 71-116) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นจิตลักษณะที่แตกต่างหากจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บุคคลใดมีลักษณะสองประการนี้สูงก็อาจคาดได้ว่า เขาจะมีพลังผลักดันให้กระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ในปัจจุบันได้อย่างขยันขันแข็งที่สุด ถ้าผลงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของผลประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว เช่น ขยันเรียนหนังสือในปัจจุบันเพื่อจะได้งานดีมีชีวิตก้าวหน้าและสุขสบายในอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2529 : 100) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองไว้ ดังต่อไปนี้

1. สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม
2. หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต
3. รู้จักการปฏิบัติให้อดได้รอได้อย่างเหมาะสม
4. สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเมื่อทำไม่เหมาะสม

ไพโรจน์ โตเทศ (2531 : 21-22) กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคตปลูกฝังให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตลอดจนเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และให้รู้จักวางแผนล่วงหน้า

จันทรา นนทิกกร (2533 : 32-33) กล่าวว่า บุคคลที่มีเป้าหมายหรือการกำหนดสิ่งที่ต้องการไว้ล่วงหน้าชัดเจน ย่อมมีความตั้งใจและใช้ความพยายามอย่างจริงจังในการกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต ซึ่งเป้าหมายจึงมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการที่เป็นพื้นฐานของแรงจูงใจที่มุ่งตรงไปสู่พฤติกรรม คือ

1. เป้าหมายจะกำหนดแนวทางการตัดสินใจว่าควรจะใช้ความพยายามเท่าใดในการทำงานนั้น
2. เป้าหมายมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมการทำงาน โดยต้องตระหนักถึงความสำคัญ

สมดุล ชาญนวงศ์ (2533 : 51) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง ไว้ดังนี้

1. สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ และสามารถคาดการณ์ถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้
2. สามารถอดได้รอได้ “สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน”
3. มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำว่า ทำดีย่อมได้ผลดีตอบแทน
4. เป็นบุคคลที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างสมเหตุสมผล

5. สามารถงดเว้นจากการกระทำบางชนิดที่สังคมไม่ยอมรับ หรือเป็นผลเสียต่อสุขภาพได้

จากความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคตดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสำคัญกับผู้เรียน เพราะเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความเพียรพยายามต่อสู้กับอุปสรรค รู้จักการวางแผนเพื่ออนาคต และสามารถระงับหรือชะลอพฤติกรรมของตนให้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อความเจริญของตนเองและประเทศชาติ

2.5.1.1.3 ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

มิสเซล และคนอื่น ๆ (ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินีก. 2520 : 36 ; อ้างอิงจาก Mischel ;et al. 1974) กล่าวว่า การเลือกที่จะชะลอการทำการบำบัดความต้องการบุคคลนั้น เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตและการเลียนแบบจากผู้อื่นด้วย นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลอีกมาก เช่น ความรับผิดชอบทางสังคม วัฒนธรรม และครอบครัว ลักษณะมุ่งอนาคตนี้จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ มิสเซลกล่าวว่าความสามารถที่จะคิดถึงเหตุการณ์ในระยะยาวต่อไปในอนาคตนั้น เป็นคุณสมบัติด้านสุขภาพจิตและสติปัญญาสูง และถึงแม้จะมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาแต่ไม่สัมพันธ์กับความสามารถทางวาจา

ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินีก (2520 : 106-110) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง จริยธรรมของเยาวชนไทย พบว่าการเลี้ยงดูแบบรักมาก ใช้เหตุผลมากและลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายนั้น สัมพันธ์กับการมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงของเด็กอย่างเห็นได้ชัด และยังพบอีกว่าลักษณะมุ่งอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะทางสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียน และเกิดโดยหญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตมากกว่าชาย ผู้มีอายุน้อยและมีระดับการศึกษาต่ำมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ที่อายุมาก และอยู่ในระดับการศึกษาสูง และผู้ตอบที่เกิดในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ตอบที่เกิดในต่างจังหวัด

สุรพงษ์ ชูเดช (2531 : 4) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตจะเกิดได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิดและสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะเกิดได้ต้องอาศัยพื้นฐานด้านความคิดและสติปัญญา เนื่องจากบุคคลที่มุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่คาดการณ์ได้ว่าอะไรเกิดขึ้นในอนาคต เห็นคุณค่าของสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าสิ่งเล็กน้อยที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อว่าสิ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตจะเกิดขึ้นกับตนได้จริง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่จะมีลักษณะมุ่งอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่มีพัฒนาการทางความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งทฤษฎีพัฒนาการรู้คิดของ เพียเจท์ ชั้นพัฒนาการดังกล่าว คือขั้นปฏิบัติการเชิงระบบ (Formal Operation : อายุระหว่าง 11-15ปี) ทั้งนี้เพราะการคาดว่าอะไรเกิดขึ้นในอนาคตสิ่งนั้นยังไม่มีตัวตน ต้องอาศัยการอ้างอิงซึ่งอยู่ในรูปของนามธรรมหรือสัญลักษณ์ และการเห็นความสำคัญของสิ่งที่ยังเป็นนามธรรมหรือสัญลักษณ์ต้องใช้ความสามารถทางการคิดเชื่อมโยงกับหน่วยการคิดอื่น ๆ ดังนั้นบุคคลที่มีความสามารถด้านการรู้คิดสูงย่อมจะง่ายต่อการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตให้สูงขึ้นด้วย

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูและความมั่นคงของครอบครัว ครอบครัวที่มีฐานะยากจนมักจะไม่สามารถหาในสิ่งที่เด็กต้องการได้ตามสัญญา ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในอนาคต ต่างกับครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะสูง ที่สามารถทำได้ตามคำมั่นสัญญา ด้านการเรียนการสอนโดยครูให้การเสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักตั้งเป้าหมายในชีวิตหรือจัดกิจกรรมการสอนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต โดยครูให้คำแนะนำ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเอาใจใส่ดูแล และสภาพแวดล้อม ค่านิยมวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนแบบ และใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วในสังคมนำมาพิจารณาในการเลือกในการวางแผนในอนาคต

2.5.1.1.4 การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

สกินเนอร์ (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541 : 32 ; อ้างอิงจาก Skinner. 1967) พบว่า คนเราใช้วิธีการต่าง ๆ ในการพฤติกรรมของตนในชีวิตประจำวัน คือ

1. ใช้การยับยั้งทางร่างกาย เช่น การกัดริมฝีปากตนเองเพื่อกลิ้นหัวเราะ การปิดตาเพื่อไม่ให้มองเห็นสิ่งที่ไม่ต้องการจะเห็น การกระทำเช่นนี้เป็นผลให้ตนเองสามารถหลีกเลี่ยงจากผลที่ตนเองไม่พึงพอใจได้
2. การเปลี่ยนการเรียนรู้สิ่งเร้าบางอย่าง เช่น การทำเครื่องหมายลงบนปฏิทินเพื่อเตือนความทรงจำ
3. การยับยั้งหรือการงดเว้นการกระทำบางอย่าง เช่น งดอาหารก่อนเล่นกีฬา
4. การเปลี่ยนการตอบสนองทางอารมณ์ เช่น พยายามคิดถึงเรื่องอื่นเพื่อระงับความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ
5. ใช้เหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม เช่น การตั้งนาฬิกาปลุกระบบการนอนเพื่อให้เราตื่นไปทำธุระได้ทัน
6. การใช้ยาหรือสารเคมีเพื่อควบคุมพฤติกรรม เช่น การดื่มสุราเพื่อให้ลืมความทุกข์หรือตื่นกาแพเพื่อไม่ให้วังนอน
7. การเสริมแรงและการลงโทษตนเอง เช่น ถ้าทำงานเสร็จตามกำหนดแล้วจึงดูทีวีที่ตนชอบ
8. การหันเหความสนใจไปสู่สิ่งอื่น เช่น การเปลี่ยนหัวข้อสนทนา เพื่อหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทของกลุ่มสนทนา

ดวงเดือน พันธุมาวิน และคนอื่น ๆ (2590 : 107) กล่าวถึงวิธีการกระตุ้นลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคลไว้ดังนี้

1. ให้เขียนเรื่องราวของตนเองเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต โดยอาจให้เขียนถึงสภาพชีวิตและการวางแผนการใช้ชีวิตในปัจจุบันไปด้วย

2. ให้ฝึกเขียนนวนิยายชีวิต ซึ่งอาจจะกำหนดช่วงเวลาไว้ เช่น ตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่หรือจากปู่ไปถึงหลาน
3. ฝึกวางแผนระยะยาว โดยจะแบ่งเป็นแผน 5 ปี 7 ปี 10 ปี หรือ 20 ปี
4. ฝึกเล่นหมากรุก
5. ให้แบบอย่างของการวางแผนระยะยาวหรือการวางแผนการดำเนินชีวิต เพื่อบรรลุเป้าประสงค์บางประการในอนาคต

ไรท์ (Wright. 1975 : 387) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตนั้น ได้มาจากวิธีการลักษณะมุ่งอนาคตที่ใช้ในการวิจัยทางจิตวิทยา เช่น ให้เขียนเรื่องราวหรือนวนิยาย และวิเคราะห์ระยะเวลาที่ใช้ในการเขียนเรื่องนั้น ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากจะใช้เวลาในการเขียนเรื่องราวต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นให้ดำเนินไป โดยระยะเวลาที่มากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตน้อย

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2527 : 14-17) กล่าวว่า การสอนเด็กเพื่อนำความรู้ไปใช้ในอนาคต ต้องเริ่มต้นด้วยการคาดการณ์ว่า ในอนาคตจะมีอะไรที่สำคัญและแตกต่างไปจากปัจจุบันอย่างไรบ้าง เด็กควรมีโอกาสฝนการวางแผนการเรียนในอนาคตของตนเองและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น การมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอดีต ปัจจุบัน และอนาคตจะช่วยให้การวางแผนเป็นไปด้วยความรอบคอบสมเหตุสมผล การสอนเพื่อให้นักเรียนมองอนาคตหรือมุ่งอนาคตอาจทำได้โดย

1. ให้มองอนาคตด้วยทัศนะของตนเอง เช่น มองโลกข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไร และตนเองต้องมีความรู้ ความสามารถอย่างไรจึงจะมีชีวิตอยู่ในโลกเช่นนั้นได้อย่างเหมาะสม
2. เน้นการหาทางเลือกในอนาคต โดยให้นักเรียนศึกษาวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้โลกอยู่ดีมีสุข
3. ให้นักเรียนเข้าใจยุทธวิธีต่างๆ ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการคาดคะเนอนาคต
4. มุ่งให้นักเรียนเข้าใจสภาพและแนวโน้มของอนาคต ความสามารถที่มนุษย์ควรพัฒนาในอนาคต

รังสรรค์ เฟิงงู (2531 : 103) กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้พร้อมที่จะอยู่ในโลกที่เปลี่ยนแปลงสู่ออนาคตที่ไม่แน่นอนนี้ หนทางหนึ่งคือทำให้บุคคลมีทัศนะที่กว้างไกลทั้งในแง่ของมิติที่เกี่ยวกับเวลา สถานที่ ชุมชน และวิถีชีวิต เพื่อจะได้ปรับปรุง ปฏิบัติหรือกำหนดแนวทางที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยกระตุ้นให้เยาวชนสร้างอนาคตที่พึงประสงค์ของตนเองและสังคมได้ตั้งแต่ปัจจุบัน และได้เสนอแนวคิดการประยุกต์เทคนิค วิธีการเชิงอนาคต เช่น การพรรณนาอนาคต การสร้างอนาคตจำลอง วงล้ออนาคต การวิเคราะห์เครือข่ายอาชีพ และวิธีการตรวจสอบค่านิยมในอนาคต เพื่อใช้ในกระบวนการแนะแนวโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ

1. มุ่งให้นักเรียนตระหนักว่า อนาคตเกิดจากความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ในอดีตและสภาพแวดล้อมกับโอกาส และโดยการเลือกตัดสินใจของมนุษย์เอง

2. มุ่งให้นักเรียนตระหนักรู้ว่า การคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตเป็นการตรวจสอบทางเลือกที่อาจเป็นไปได้ในอนาคต

3. มุ่งให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของโลก และชีวิตอย่างเป็นระบบเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532 : 16-17) เสนอแนวทางในการพัฒนาการมุ่งอนาคตไว้ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ให้อรรถาธิบายความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการกระตุ้นให้บุคคลรู้จักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกลอย่างมีเหตุผล ยกตัวอย่างให้เห็นแบบอย่างของการคิดประเภทนี้และฝึกการคิดในทำนองนี้ เพื่อให้เข้าใจความหมายของการมุ่งอนาคตในกาลเทศะต่าง ๆ

2. ให้ความสำคัญของการมุ่งอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการให้เห็นตัวอย่างของผลที่เกิดจากการกระทำกิจกรรมที่มุ่งอนาคต

3. ให้อรรถาธิบายการคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต วิธีฝึกทำได้โดยการทำให้บุคคลเป็นตัวอย่างของการวางแผนในอนาคตของผู้มีลักษณะมุ่งอนาคต ฝึกวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการทำงาน ฝึกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับความคาดหวังของตนเอง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเขียนเรื่องราวตนเองเกี่ยวกับปัจจุบันและอนาคต การเขียนนวนิยาย การมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอดีตกับปัจจุบัน การให้การเสริมแรงแก่ตนเอง มองอนาคตด้วยทัศนคติของตนเอง

2.5.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

2.5.2.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แลมม รอล์ฟ และกีซาล่า (Lamm, Rolf ;& Gisel. 1976 : 317) ศึกษาเพศและชนชั้นที่มีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชั้นกลางชั้นต่ำที่เป็นเด็กหญิงและเด็กชาย กลุ่มละ 100 คน ที่มีอายุระหว่าง 14-16 ปี โดยวัดลักษณะมุ่งอนาคตด้านความหวัง ความกลัว จากคำบอกเล่าของเด็ก การตัดสินใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการมองอนาคต การมองโลกในแง่ดีและแง่ร้าย พบว่า เด็กหญิงที่มาจากชนชั้นต่ำมองโลกในแง่ดีมากกว่าเด็กหญิงที่มาจากชนชั้นกลางและเด็กชายที่มาจากชนชั้นต่ำได้แสดงความหวังและความกลัวในด้านอาชีพมากและจะเพิ่มขึ้นในอนาคตมากกว่าเด็กหญิงจากชนชั้นต่ำ

2.5.2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และเพ็ญแข ประจันปัจฉินึก (2520 : 102-109) ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและนิติตั้งชายและหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่

1, 3, 5 และ มหาวิทยาลัยปีที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 11- 25 ปี และมาจากครอบครัวที่มีฐานะ เศรษฐกิจและสังคมทั้งสามระดับ จำนวน 1,400 คน พบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะทางสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียน และสถานที่เกิดโดยผู้หญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ชายผู้ที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่สุด ส่วนผู้ที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตต่ำที่สุด และผู้ตอบเกิดในกรุงเทพมหานครมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ตอบที่เกิดในต่างจังหวัด

2. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบใช้เหตุผลและแบบลงโทษทางจิตจะมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

3. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจริยธรรม

จักรวาล ภูวพันธ์ (2537 : 72) ได้ศึกษาผลของการเข้ากิจกรรมกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มและการสอบแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่มการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพอสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคาดการณ์ไกล การวางแผน ความเพียรพยายาม การอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลสังคม สื่อมวลชน ซึ่งเป็นตัวชี้ถึงการมีลักษณะมุ่งอนาคตในตัวของเยาวชนแต่ละคน ดังนั้นผู้วิจัยคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว

2.2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

2.2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

วาสนา พิทักษ์สาลี (2527 : 6) ได้จำแนกสภาพแวดล้อมทางบ้านออกเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ

1. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและมารดาเอง ความสัมพันธ์ระหว่างญาติ ผู้ใหญ่กับเด็ก ระหว่างพี่น้องกับเด็ก และสภาพทั่วไปของครอบครัว

2. องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ ราบรับรายจ่ายของครอบครัว สถานภาพครอบครัว การเงินของนักเรียนที่จะใช้จ่ายเรื่องการศึกษาและส่วนตัว และความจำเป็นที่ต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้อื่น

3. องค์ประกอบด้านที่อยู่อาศัย ได้แก่ สภาพของบ้าน ที่ตั้งของบ้าน สิ่งแวดล้อม ในบริเวณบ้าน ตลอดจนอาชีพ ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ของสังคมละแวกนั้น

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าด้านความสัมพันธ์ของบุคคลใน ครอบครัว ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านสภาพที่ตั้งของบ้าน จะอำนวยความสะดวกช่วยเสริม การเรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนยิ่งขึ้น

ชบาภรณ์ ชื่อรุ่งโรจน์ (2529 : 122-132) ได้กล่าวถึง ผลกระทบของการที่ครอบครัวแตกแยกไว้ดังนี้

1. มีผลกระทบต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก
2. การปรับตัวและพฤติกรรมทางเพศของเด็กมักมีปัญหาและขาดรูปแบบที่จะเลียนแบบ
3. เด็กเกิดปมด้อยเมื่อต้องไปติดต่อกับสังคมภายนอก

4. เด็กที่มาจากครอบครัวแตก เมื่อแต่งงานมีแนวโน้มที่มีครอบครัวแตกแยกด้วย

นอกจากนี้ ชบาภรณ์ ชื่อรุ่งโรจน์ (2529 : 31-34) ได้กล่าวถึงปัญหาครอบครัวแตกว่า มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กไว้ ดังนี้

1. ครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกันการหย่าร้างกันของพ่อแม่ นับว่าเป็นผลร้ายต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจของเด็กมาก เด็กจะเกิดความรู้สึกหว่าเหว่ ไม่มีความมั่นใจในใจตนเอง ไม่อยากอยู่บ้าน ชอบไปเล่นกับเพื่อนมากกว่า บางคนก็อาจเก็บตัว ซึมเศร้า บางรายอาจจะกลายเป็นเด็กก้าวร้าว ชอบบรูกรานผู้อื่นก็มี นอกจากนี้ เด็กจะเป็นคนที่ไม่มั่นคง ไม่รักใคร่จริง และไม่คิดว่าใครจะรักเขาจริงทั้งนี้ เพราะไม่เคยเห็นใครเป็นแบบอย่างที่ดีมาตั้งแต่เล็กนั่นเอง

2. ครอบครัวที่พ่อแม่ทะเลาะวิวาทกัน จะทำให้เด็กมีความวิตกกังวลสูง เด็กจะไม่เข้าใจว่าพ่อแม่ทะเลาะกันก็อาจจะดีกันได้ อาจจะพูดคุยกันเหมือนปกติ ในความเข้าใจของเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็กนั้น มักจะคิดว่านี่คือภาวะที่สุสุดจะทนทานได้ บ่อยครั้งที่เด็ยเด็กเล็กมักจะคิดว่าตนเองเป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของผู้ใหญ่ เพราะเด็ก ๆ ไม่อาจจะทำตัวเป็นคนกลาง ในการทะเลาะเบาะแว้งของพ่อแม่ เพราะในใจของเด็กจะเข้าข้างข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผลของความรู้สึกอันนี้อาจจะเป็นอันตรายต่อการพัฒนานิสัยเป็นคนที่ชอบกาเรื่องผู้อื่น ชอบหาทางเล่นงานคู่สมรส ยกตนข่มท่าน ทำทุกวิถีทางเพื่อเอาชนะคู่ต่อสู้ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคประสาทได้

3. ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่คนเดียว มีผลที่ทำให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาโดยไม่ได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควร ความโศกเศร้าเสียใจ ของสามีภรรยา ความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจ ล้วนแล้วแต่มีผลต่อการที่จะต้องปรับตัวของคู่สมรส และส่งผลกระทบมาถึงเด็กได้ทั้งสิ้น

ปัญหาครอบครัวแตกแยกหรือการหย่าร้างกันถือว่าเป็นปัญหาที่ทำให้ร้ายจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ของเด็กที่อยู่ครอบครัวเช่นนี้ เพราะเด็กไม่มีส่วนรู้เห็นหรือเป็นต้นเหตุของปัญหาทะเลาะวิวาทแต่อย่างใด แต่กลับเป็นผู้ที่รับกรรมจากเหตุนี้มากที่สุด เด็กจะต้องมีความหว่าเหว่ มีปมด้อย และรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า เมื่อโตขึ้นย่างเข้าสู่วันรุ่นเด็กเริ่มรู้จักอาย เด็กจะไม่อยากตอบคำถามใคร ๆ

เมื่อถูกถามถึงพ่อแม่ว่าอยู่ที่ไหน ทำงานอะไร อาจจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเริ่มโกหก สร้างคำกล่าวเท็จโดยใช้การเพ้อฝันเป็นสิ่งช่วยกลบเกลื่อนที่ขาดความรัก ความอบอุ่นที่แท้จริงของครอบครัว นอกจากนี้ยังมีผลกระทบกระเทือนถึงการเล่าเรียนตลอดถึงบุคลิกภาพของเด็กด้วย บางคนอาจจะกลายเป็นคนเงียบขรึม ไม่ชอบสมาคมกับใคร บางคนอาจกลายเป็นคนชอบแสดงตัวอะอะ ก้าวร้าวมากเกินไป ทั้งก็เพื่อจะชดเชยความกดดันที่ตนได้รับจากที่บ้าน นอกจากนี้ ยังอาจกลายเป็นเด็กที่เป็นปัญหาของสังคม ในเมืองใหญ่ ๆ เด็กจะไปอยู่ตามโรงภาพยนตร์ ชอบเล่นการพนัน ช่างสูบบุหรี่ทำสิ่งที่ผิด อาจจะเป็นแก๊งรวมปล้นจี้ ซึ่งเด็กเหล่านี้ เมื่อมีการสอบประวัติแล้วมักจะพบว่ามาจากครอบครัวแตกแยกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่รักใคร่ปรองดองกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ย่อมนับว่าโชคดีของเด็กผู้นั้น เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีอารมณ์มั่นคง มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายดี เป็นผู้ที่กล้าเผชิญปัญหาต่างๆ ยอมรับสภาพที่แท้จริงของตนเอง เป็นผู้ที่มีอารมณ์แจ่มใส มองโลกในแง่ดี ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กคนใดโชคร้ายตกอยู่ในครอบครัวที่มีลักษณะแตกแยก หรือพ่อแม่ไม่ลงรอยกันอยู่เสมอ ก็จะตกอยู่ในสภาพที่น่าสงสาร และน่าเห็นใจเป็นอย่างยิ่ง (ยูวดี เทียรประสิทธิ์. 2536 : 20-22)

สภาพครอบครัวแตกแยก ไม่ว่าจะครอบครัวที่มีเฉพาะบิดาหรือมารดา เพียงคนเดียว หรือไม่มีทั้งมารดาและบิดา ก็ก่อให้เกิดความเจ็บปวดและปัญหาตามมา คือเด็กจะมีความเจ็บปวดทางอารมณ์ยาวนาน เด็กมีอารมณ์อ่อนไหวมากกว่าคนอื่น เมื่อต้องเผชิญกับความกดดันที่เท่ากัน (Mavis E. 1979 : 881) ยังมีผลกระทบต่อสุขภาพกายและปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาการเรียน ความประพฤติ เป็นต้น

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า สภาพครอบครัวที่แตกแยก มีปัญหาภายในครอบครัว จะทำให้เด็กเก็บกดไม่กล้าเผชิญกับความจริง แต่ถ้าครอบครัวที่มีสภาพครอบครัวที่สมบูรณ์ก็จะส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่ดีได้

2.2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพครอบครัว

2.2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มันโร (Munro. 1976 : 433-457) ศึกษาผู้ป่วยจิตเวชผลที่ได้คือ ผู้ป่วย ร้อยละ 19.5 ขาดบิดามารดาหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อนอายุ 16 ปี และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ป่วยอารมณ์เศร้ากับคนปกติพบว่า พวกที่มีอารมณ์เศร้าสูญเสียบิดามารดาก่อนอายุ 16 ปีมากกว่าคนปกติ

ออซุเบล (เปรมสุริย์ เข้มทอง. 2526 ; อ้างอิงจาก Ausubel. n.d.) ศึกษาประวัติเด็กที่ทำความผิดและเป็นอาชญากร พบว่า ส่วนมากมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ พ่อแม่แยกทางกัน พ่อหรือแม่ตาย หรือทะเลาะเบาะแว้งไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กไม่ได้รับความรักความอบอุ่นเพียงพอก่อให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวได้ยาก จึงมีโอกาสกระทำความผิดได้หรือบุคลิกภาพแปรปรวนไปจนกระทั่งเป็นโรคประสาทได้

2.2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

ประเทิน มหาพันธ์ (2521 : 65) ได้ศึกษาการกระทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า สภาพครอบครัวมีส่วนเกี่ยวพันกับการทำผิดกฎหมายของเด็กและเยาวชนอย่างใกล้ชิด และสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างใหญ่หลวง คือเมื่อเด็กขาดบิดามารดา เด็กจะถูกทอดทิ้งให้อยู่ในสภาพที่ด้อยเศรษฐกิจเกิดความคับข้องใจมีปัญหาการปรับตัวเมื่ออยู่ในสังคมเด็กที่ขาดทั้งบิดามารดาจะรู้สึกว่ตนขาดความรักความอบอุ่นในชีวิต

ปิยฉัตร เนนเลิศ (2524 : 55) ศึกษาปัญหาทางสังคมของผู้ที่พยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 30 เกิดความรู้สึกว่ครอบครัวไม่มีความสุข ร้อยละ 32 เกิดความรู้สึกว่ครอบครัวมีความสุขน้อย ส่วนด้านความสนิทสนม พบว่ คนเหล่านี้ไม่มีความสนิทสนมกันเลยระหว่างพี่น้อง

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาแล้วข้างต้นแสดงให้เห็นว่ เด็กที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ครอบครัวที่ขาดพ่อแม่หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ส่งผลให้เด็กปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ยาก มีอารมณ์เศร้า รู้สึกอ้างว้าง มีปมด้อยในตนเอง ทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพจิต ดังนั้น สถานภาพสมรสของบิดามารดา น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4

2.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก . 2520 : 19 ; อ้างอิงจาก Kay. 1975) ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว โดยเห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจจะเป็นตัวเพิ่มหรือลดความเร็วของพัฒนาการทางบุคลิกภาพทางจริยธรรมของบุคคลได้ และนักสังคมวิทยา พบว่ บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและปานกลางมีค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์แตกต่างกัน เช่น การเก็บของตกได้ แล้วคืนให้เจ้าของนั้นเป็นคนดีควรสรรเสริญในสังคมของบุคคลฐานะปานกลางและสูง แต่เป็นสิ่งโง่เขลาและไม่ควรทำอย่างยิ่งในสังคมของคนระดับต่ำ

โสภา ชูพิชัยกุล (2529 : 108) กล่าวว่า สาเหตุที่ฐานะทางเศรษฐกิจมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตนี้ อาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมหมายถึง การมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเอง จึงทำให้ความกดดันน้อย บุคคลไม่ต้องทนทุกข์อยู่กับภาวะตึงเครียด หรือมีข้อขัดแย้งในใจมากมายนัก

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีอิทธิพลต่อนิสัยการเรียน

2.2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2.2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มอริสัน เอส แอชเวิร์ธ (Morison S. Ashworth. 1963 : 3224-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ A Comparative Study of Selected Background Factors Related to Achievement of Fifty and Sixth Grade Students” เพื่อศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามที่คาดไว้ โดยวัดจากระดับสติปัญญา (IQ) ถ้าได้สติปัญญาสูงกว่า 150 ขึ้นไปถือว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คาดไว้ แต่ถ้าต่ำกว่า 125 ลงมาถือว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่คาดไว้ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับ 5- 6 จำนวน 178 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับนักเรียนใช้แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลและวุฒิภาวะและใช้แบบสอบถามผู้ปกครอง ครู นักเรียน และพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพียร์ลีน (Burton : citing Pearlin. 1971 : 183) ศึกษาเกี่ยวกับการทุจริตในเด็กทั่วไปพบว่า มาตรฐานที่ครอบครัวมีรายได้น้อยจะโงงน้อยกว่าเด็กที่ครอบครัวมีรายได้มากอย่างมีนัยสำคัญ

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิวรรธน์ อามระดิษ (2522 :26) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพฯ ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัด การออมทรัพย์ และการเคารพผู้อาวุโส พบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจของครอบครัวที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับลักษณะบางประการ ได้แก่ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีแนวโน้มมีลักษณะเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบหรือความมั่นคงทางอารมณ์สูงกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4

2.2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม (2529 : 166) สัมพันธภาพในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหา ก็หันหน้าเข้าปรึกษา กัน บิดามารดา เป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่เด็กรักและเชื่อฟัง ดังนั้น ถ้าบิดามารดา ได้ใช้เวลาในการอบรมขัดเกลานิสัยเด็ก ให้ความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะมีพฤติกรรมในทางที่ดีมากกว่ามีพฤติกรรมในทางที่ไม่ดี

กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคนอื่นๆ (2543 : 13-15) ได้สรุปแนวคิดของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ว่า ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงความรักและผูกพันในลักษณะต่อไปนี้

1. ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน หมายถึง การดูแลสุขภาพของกันและกัน อาหารการกิน การเล่าเรียนของบุตร ความทุกข์และความสุข ที่ต้องการระบาย เป็นต้น
2. ต้องรู้จักคนที่เรารัก สำหรับบุตร บิดา มารดา ก็ต้องเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับบุตร อุปนิสัยบุตร จุดเด่นจุดด้อยเป็นอย่างไร
3. ต้องเคารพซึ่งกันและกัน หมายถึง การเคารพที่มาจากใจ ซึ่งพฤติกรรมกรรมการแสดงออกหลายอย่าง เช่น การเกรงใจกัน การฟังกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นต้น
4. ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับความผิด หรือความชอบ
5. ต้องมีความไว้วางใจกันและกัน ควรติดต่อทั้งกายและทางใจ
6. ต้องให้กำลังใจกันและกัน อาจเป็นคำพูดหรือท่าทางที่ให้การสนับสนุน
7. ต้องให้อภัยกันและกัน ถ้ามีความรักอยู่ก็ให้อภัยให้กัน ยกโทษให้กัน
8. ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว ควรใช้กริยาวาจา ระหว่างบิดา มารดากับบุตร
9. ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่า และมีคุณภาพ มีกิจกรรมร่วมกันช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่มี
10. ต้องมีการปรับตัวตามภาวะเปลี่ยนแปลง
11. ต้องรู้ภาวะหน้าที่ในครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสมาชิกในครอบครัว

1.2 มีความใกล้ชิดทางสัมผัส การสัมผัสเช่น การโอบกอดกันบ้างเป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติของคน

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองได้แก่ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน มีส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม

2.2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

2.2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไซมอน (Symond. 1973 : 283-285) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับ เปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร ผลการศึกษาพบว่า บุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนเอง คือรู้สึกที่ตนเองมีค่า มีความอบอุ่นและปลอดภัย

2.2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วิรวรรณ อามระดิษ (2522 : 26) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยวัตถุประสงค์เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การประหยัดและการออมทรัพย์ การเคารพผู้อาวุโส พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะการเลี้ยงดูของบิดามารดาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บำเพ็ญ วังเงิน (2541 : 121-128) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า เด็กที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองจะมีแนวโน้มมีพฤติกรรมเหมาะสมในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน ความมั่นคงทางอารมณ์ ความขยันหมั่นเพียร มีแรงจูงใจที่ดีในการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.3.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

2.3.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135-152) ได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศทางการเรียนอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่างๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้าและมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือวัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อยู่ตลอดเวลา
6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนและผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน

8. สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น

9. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ

10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายตาการเรียนการสอน

11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

12. ไม่ส่งเสริมการแข่งขันแบ่งพรรค แบ่งพวก ในหมู่นิสิต นักศึกษา

13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

14. เสรีภาพมีขอบเขตไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

ลอร์เรนซ์ (Lawrens. 1976 : 418) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนนั้น เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน ถ้าผู้เรียนมีสภาพจิตใจ อารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัวกระฉับกระเฉง ก็จะมีคามสนใจในการเรียน และ ย่อมช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

สุพิชญา ธีระกุล (2524 : 182-187) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปดังนี้

1. สภาพโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชาตลอดจนการวางแผนแนวอาคารถูกวิธี ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี เป็นระเบียบเพื่อช่วยให้บรรยากาศร่มรื่นน่าเรียน สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาดสวยงาม โต๊ะ เก้าอี้ มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะสร้างเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

2. หลักสูตร คือ แนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องให้ตรงกับคามมุ่งหมายของการศึกษาและตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัน

3. แบบเรียนและบทเรียน แบบเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และถือเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนขาดเสียมิได้ และอีกสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนได้ก็คือ การจัดบทเรียน ซึ่งครูพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งเหมาะสมวัย ความรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กและท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์การศึกษาเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้นๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่างๆ ในการเรียนการสอน กิจกรรมคือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางใจหรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้

ด้วยตนเอง ซึ่งมีกิจกรรมมากมายหลายอย่างที่ครูสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง และกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาและโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียว ครูจะต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหา หรือสาขาวิชา ไม่ควรมีเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ สถานที่ที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ใช่หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียน หรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยเร่งความรู้สึกและบรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้สังคมของเด็กดีขึ้น อย่างไรก็ตามก็ตีสถานที่ที่จะต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้ และจะต้องไม่วังเวงจนดูลึกลับจนดูน่ากลัว ไม่เสียงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อการเรียนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้และรับรู้ ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนและควรให้ออกสแกผู้เรียนทันที ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การแสดงความรู้สึกว่ามีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจ ครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้นๆ เสียก่อนแล้วพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถได้อย่างเต็มที่

9. ผู้สอนและวิธีการสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษาได้ระบุได้แน่ชัดว่ายังไม่มีอุปกรณ์การสอนใดๆ ในโลกนี้ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถในการสอนได้

สุปรีชา หิรัญโต (2524 : 183) ได้กล่าวว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีไว้ว่าควรมีแสงสว่างในระดับที่มองเห็นได้ คือ เห็นได้เร็ว สบายตาและชัดเจน ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบๆ หรือภายนอกห้องเรียนคือ ที่ตั้งโรงเรียนควรไกลจากการจราจรที่หนาแน่นหรือทางรถไฟ เป็นต้น

สิริวรรณ ศรีพหล (2526 : 172-174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนไว้ดังนี้ คือ

1. ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญาคือ มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น

2. ส่งเสริมนักเรียนให้مرتศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดนให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนด้วยตนเองมากที่สุด ให้ออกสแกนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการเรียนด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

3. ส่งเสริมนักเรียนให้มีความคิดและแนวการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และยอมรับมติของกลุ่ม

ประเด็นนี้ อูปรมาย (2527 : 33) ได้กล่าวถึง ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้ คือ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนอาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียนเป็นไปด้วยดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างก็มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสซักถาม ตอบคำถาม และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็จะมีแต่ความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น นอกจากนี้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยตนเอง ก็มี ส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะกายภาพทางการเรียน หมายถึงสภาพ อารมณ์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน การมีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนที่ดี ได้แก่ ห้องเรียนได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี บริเวณควรสะอาดสวยงาม โต๊ะ เก้าอี้ มี เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เป็นต้น จะส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการ เรียนที่ดี

2.3 .1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

2.3 .1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

สมิธ (Smith. 1970 : 611) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมาก ห้องเรียนที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดใหม่ ๆ แปลกๆ ของตนเองโดยเฉพาะได้เต็มที่ย่อมเป็นห้องเรียนที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของห้องเรียน

มูร์ส (Moors. 1978 : 263-269) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความไม่สนใจเรียน และระดับชั้นของนักเรียน กับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ในชั้นเรียนที่นักเรียนไม่สนใจเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ครูผู้สอนให้ความสนใจในเรื่องการ แข่งขันการควบคุมและการสนับสนุนจากครูผู้สอนในเกณฑ์ที่ต่ำ และนักเรียนที่มีความสนใจและประสบความสำเร็จในการเรียนสูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ครูผู้สอนให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และครูผู้สอนให้อิสระในการทำงานแก่นักเรียน

2.3 .1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ดำรง ศิริเจริญ (2524 : 150-151) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระหว่างวิธีสอน 3 วิธี คือ สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้เป็นรายบุคคล สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้เป็น รายกลุ่ม และสอนแบบบรรยาย ในวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่วัดหลังจากสอนจบ แล้วทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วลีวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์ (2539 : 7) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวะกลุ่ม ภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียนร้อนอบอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กันทำให้เกิดเสียง ดังรบกวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

วิรัช กุลเพิ่มทวีรัชต์ (2547 : 77) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ลักษณะทางกายภาพ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนที่ดี ทำให้บุคลิกลักษณะของผู้เรียนบางประการสูง ได้แก่ การรู้จักควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.3.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.3.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ในการดำเนินการกิจกรรมใดๆ ก็ตามความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ ประการที่หนึ่งซึ่งช่วยให้กิจการนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในด้านการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนรู้อุดมคติขึ้น มีผลให้เกิดความเห็นใจ ความห่วงใยและความผูกพันอันแน่นแฟ้น ดังที่ พรชูลี อาชาวบำรุง (2525 : 232) ได้กล่าวว่า สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนที่ดีนั้น ต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนเป็นสำคัญ

ประดิษฐ์ อุปรนัย (2523 : 123-137) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ดีมีองค์ประกอบที่ช่วยสร้างเสริมหลายประการ คือ บุคลิกภาพที่ดีบางประการของครูมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขันการใช้บทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ กล่าวคือถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและเป็นคนมองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนกับครู ที่มีทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวตรงกันข้าม และการที่ครูใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่จำเป็นต้องใช้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพฤติกรรมมีปัญหา เป็นต้น นอกจากนี้ ประดิษฐ์ อุปรนัย ยังได้อธิบายถึง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนว่าเกิดขึ้นโดยครูสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้อยากเห็นและกระตือรือร้น เพราะนักเรียนมีโอกาสเคลื่อนไหวมีโอกาสได้ใช้ความคิดตนเองและมีโอกาสที่จะแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็มองครูเป็นมิตร เกิดความเป็นกันเอง

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2524 : 49) กล่าวว่าในการเรียนการสอนทุกระดับนอกจากผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดีมีประสบการณ์ดีแล้ว ยังต้องการผู้สอนที่เป็นกันเอง เข้าใจและเห็น

อกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะที่เดียวกันก็ควรชี้แนะให้เห็นถึงความถูกต้องเหมาะสม ให้ข้อติชมตรงไปตรงมาซึ่งเต็มไปด้วยความหวัง จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสอนบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้ไม่ใช่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้น การพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2532 : 316) การที่ครูมีเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียน สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียง หรือเลือกที่รักมักที่ชัง ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพอันดีระหว่างนักเรียนกับครูผู้สอนทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดี นักเรียนสนใจ ยอมรับในตัวครู ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนนำไปสู่ความมีแรงจูงใจในการเรียน

2.3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.3.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไทด์เมน (Tiedmen. 1942 : 657-664) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาจะไม่ชอบครูแบบเผด็จการที่ชอบข่มขู่ปราศจากความเห็นอกเห็นใจและการสอนแบบใช้อำนาจทั้งหลายนั้นเด็กยิ่งโตขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งมีความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์มากขึ้นเท่านั้น

บุธ (วิลาส ทองขาว : 2527 : 16 ; อ้างอิงจาก Buth. 1942) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า ครูที่พยายามทำความรู้จักเด็ก ให้ความเห็นอกเห็นใจ เด็กรู้จักส่งเสริมการเรียนความต้องการและความสนใจของเด็ก เด็กจะเรียนได้ดีและมีการปรับตัวได้สูง ต่างกับครูที่มุ่งสอนโดยวิธีที่กดดันให้เด็กยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดเด็กจะไม่พอใจในตัวครูและเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

สไตลส์ แอนด์ดอร์ซีย์ (วิลาส ทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Stiles and Dorsey. 1950; Democrator Teaching in Secondary School) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนการสอนดังนี้

1. การเรียนการสอนแบบอัตตาธิปไตยนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นแบบสั่งและเชื่อฟังโดยไม่มีข้อโต้แย้งนักเรียนจะสนใจบทเรียนเพื่อคะแนนของตนเองโดยไม่คำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนกับผู้อื่น ส่วนครูไม่มีจุดหมายที่จะพัฒนานักเรียน ให้มีความเจริญในด้านต่างๆ เท่าที่ควรเพียงแต่ต้องการให้นักเรียนสนใจบทเรียนที่ตนกำลังสอนเท่านั้นครูใช้กฎเกณฑ์ตามที่ตนพอใจบังคับให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดโดยไม่คำนึงถึงธรรมชาติจิตใจหรือ

ความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้ นักเรียนจะมีบุคลิกภาพแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีทักษะการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

2. การเรียนการสอนแบบประชาธิปไตยนั้น ครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนแลตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูยอมรับในเรื่องความแตกต่างของนักเรียนทั้งด้านความสนใจ ความสามารถ ทักษะคิด ส่วนนักเรียนต้องการได้รับความรู้มากกว่าคะแนนสูงๆ และครูเป็นเพียงที่ปรึกษาของนักเรียนเท่านั้น การเรียนการสอนแบบอัตตาธิปไตยจึงเป็นการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งบรรยากาศแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์

ไทเลอร์ (Tyler. 1964 : 16) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในอุดมคติ พบว่า สัมพันธภาพที่ดีในอุดมคติ ครูต้องมีการสื่อสารความเข้าใจที่ดีกับนักเรียน เป็นมิตรที่ดีให้ความรกรความเอาใจใส่ มีความเข้าใจและยอมรับนักเรียน

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ ชินพันธ์ (2522 : 22, 27, 53-55) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน ในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบ และมโนคติของตนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 จำนวน 263 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบสูงที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบปล่อยปละละเลยมีความรับผิดชอบต่ำที่สุด และ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตยสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบของนักเรียนแบบอัตตาธิปไตยกับแบบปล่อยปละละเลยสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในทางลบ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูที่ดี มีความเป็นกันเอง หรือเป็นแบบประชาธิปไตยมีผลต่อพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.3.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

อัลแมน (เมตตา จินดารักษ์ . 2525 : 48; อ้างอิงจาก Ulman. 1957) กล่าวว่า วัยรุ่นที่มีปัญหาสัมพันธภาพกับเพื่อนจะมีปัญหากับเพื่อนจะมีปัญหาด้านเรียนและมีปัญหาทางด้านอารมณ์ตามมาด้วย

เฟลด์แมน และนิวคอม (Feldman and Newcomb. 1967 : 325-330) กล่าวถึงความสำคัญของเพื่อนที่มีต่อนักศึกษาว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้ นักศึกษามีความมั่นใจและพอใจในตนเองยิ่งขึ้น กลุ่มเพื่อนจะตอบสนองความสนใจของนักศึกษาที่ไม่ได้รับการตอบสนองทางด้านวิชาการหรือมีความล้มเหลวทางวิชาการมาแล้วกลุ่มเพื่อนจะช่วยฝึกการเข้าสังคมและการสร้างสัมพันธภาพ

ส่วนตัวมีผลทำให้นักศึกษาสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ช่วยฝึกทักษะทางสังคม ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่มั่นคง

เมดิสัน (สุริตา หงสาชาติ. 2539 : 44-45 ; อ้างอิงจาก Medison. 1985) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีส่วนทำให้นักศึกษามีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป คือ เนื้อหาวิชาที่เรียน อิทธิพลของเพื่อน วัฒนธรรมของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย บุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2514 : 47-55) ให้ความเห็นว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามี 2 แบบคือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์และความสัมพันธ์ทางปัญญา ความสัมพันธ์ทางอารมณ์เป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานความรู้สึก และความผูกพันต่อกัน เช่น ความรู้สึกระหว่างครอบครัว ความรู้สึกผูกพันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน การตัดสินใจอาศัยความรู้สึก อารมณ์ และอาวุโสเป็นหลัก กิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์นี้ ได้แก่ กิจกรรมบันเทิง การเชียร์กีฬา ความสัมพันธ์แบบนี้จะสูญหายหรือถูกทำลายได้ง่าย เพราะไม่เกิดขึ้นโดยเหตุผลและหลักการ ส่วนความสัมพันธ์ทางปัญญาอาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล สติปัญญา เป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนร่วมทาง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ การอธิบายหรือการสัมมนาทางวิชาการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ความสัมพันธ์แบบนี้จะยั่งยืนมั่นคงและปฏิสัมพันธ์ที่จำเป็นสำหรับกลุ่มเพื่อน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสังคมในสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มกันของนักเรียนลักษณะของกลุ่มเหล่านี้มีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย

ศุภวดี บุญวงศ์ (2539 : 19) กล่าวว่ากลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้านิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุปัญญา กิตติสาร (ดารณี พัฒนศักดิ์ภิญโญ. 2533 : 3; อ้างอิงจาก สุปัญญา กิตติสาร 2529) กล่าวว่า การที่เราจะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถให้มากที่สุด มีความสัมพันธ์และความไว้วางใจกันและกัน ระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธ์ภาพอันดีไว้ ดังนี้ แสดงกริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความกระตือรือร้นต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อย ๆ ของเพื่อนแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การที่นักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมต่อกันระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในด้านที่จะให้ความช่วยเหลือ และยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน จะส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่ดี

2.3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.3.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1971 : 5789-A) ได้ศึกษาความพึงพอใจในความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน มีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน

2.3.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา พุ่มเล็ก (2535 : 97) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาการคบเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่ดีมีผลทำให้นักเรียนมีการพัฒนาบุคลิกภาพในหลายด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความมั่นคงในตนเอง การเข้าสังคม เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่า ความสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร มุ่งจัดการศึกษาให้เป็นโรงเรียนระดับแนวหน้าของชาติ เน้นความเป็นผู้นำด้านวิชาการ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สืบสานความเป็นไทย สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ประเมินตนเองเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

3.1 ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา เดิมคือโรงเรียนประชาราษฎร์อุปถัมภ์ ซึ่งเคยเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดจังหวัดพระนคร เปิดเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2504 รับนักเรียนชั้นประถมศึกษามาโดยตลอดและพัฒนาเป็นลำดับ ดังนี้

วันที่ 1 ตุลาคม 2516 โอนไปสังกัดกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา

วันที่ 1 ธันวาคม 2517 เปลี่ยนจากโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยริเริ่มของอาจารย์ใหญ่ขณะนั้น คือ นายทับทิม บุญยพัชรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ แต่มีความสามารถที่จะเรียน ให้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา และค่อย ๆ ยกระดับชั้นประถมศึกษาไปในที่สุด

วันที่ 30 เมษายน 2521 โอนไปสังกัด กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และได้ขยายเปิดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในปี 2522

กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติการเปลี่ยนชื่อโรงเรียนพระราชารัฐรูปถัมภ์มาเป็นโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2546

ปัจจุบันโรงเรียนมีพื้นที่ 10 ไร่ 90 ตารางวา มีอาคารเรียน 4 หลัง จำนวนห้องเรียน 54 ห้อง ห้องพิเศษ 32 ห้อง อาคารฝึกงาน 1 หลัง 6 ห้อง สนามบาสเกตบอล สนามเอนกประสงค์ ห้องน้ำชาย 3 หลัง 29 ห้อง หญิง 1 หลัง 17 ห้อง มีที่พักผ่อนดูหนังสือทั่วบริเวณ บ้านพักครู 2 หลัง แพลตฟอรมโรง 2 หลัง 18 ห้อง อาคารหอประชุม – โรงอาหาร 1 หลัง บุคลากร ปี 2550 ประกอบด้วยครู 84 คน ลูกจ้างประจำ 14 คน นักเรียนประมาณ 2,200 คน เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 วิสัยทัศน์

“มุ่งเน้นพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพทางวิชาการ โดยใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายเป็นที่ยอมรับของชุมชน เสริมสร้างบุคลากรด้านคุณธรรม จริยธรรม วินัย ค่านิยม สุขอนามัย ให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข”

3.3 เป้าประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางวิชาการเป็นที่ยอมรับของสังคม ใช้แหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลายได้อย่างมีคุณภาพ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ปลอดภัย เสพติด มีทักษะด้านกีฬา ดนตรีและศิลปะ มีรายได้ระหว่างเรียน รู้จักประหยัดอดออม และมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

3.4 นโยบายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

1. จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอนให้รู้จักคิด ทดลองให้ได้ผล ค้นให้พบ สาธิตให้เห็น วิเคราะห์ และแก้ปัญหาเป็น
2. สนับสนุนการใช้สื่อ และเทคโนโลยี ส่งเสริมการเรียนรู้จากระบบข่าวสารข้อมูล และใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านทาง Internet
3. ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนคอมพิวเตอร์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและนันทน่วยการเรียน
4. ปรับภูมิทัศน์บริเวณโดยทั่วไปในโรงเรียนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่ผู้เรียนและครูอาจารย์

5. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และการกีฬาที่ส่งเสริมสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์
6. ให้มีการบริหารและการจัดการในการเพิ่มประสิทธิภาพ และควบคุมคุณภาพในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา
7. ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคุมนโยบาย และส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์การศึกษา
8. จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการประเมินภายในและการประเมินภายนอก
9. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ โดยการอบรม ประชุม สัมมนาและศึกษาดูงานนอกสถานศึกษา

3.5 พันธกิจ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทางวิชาการเป็นที่ยอมรับของสังคม
2. จัดให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลาย และเหมาะสม
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้จ่ายอย่างประหยัด และมีรายได้ระหว่างเรียน
4. สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
5. พัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพเชื่อมโยงทั่วถึง
6. พัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและตามศักยภาพ
7. กำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม วินัย ค่านิยมที่พึงประสงค์
8. จัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ ปลอดภัยจากยาเสพติด

3.6 สัญลักษณ์ประจำโรงเรียน

เครื่องหมายประจำโรงเรียน คือ พระเกี้ยว

อักษรย่อชื่อโรงเรียน คือ ต.อ.พ.ร.

พระพุทธรูปประจำโรงเรียน คือ พระพุทธรูปปางมุนีศรีประจักษ์

คติพจน์ประจำโรงเรียน คือ เมธาวิ ปัญญาลงการุตโตโม โหติ

(นักปราชญ์ คือผู้มีปัญญาเป็นเครื่องประดับอันสูงสุด)

ปรัชญาประจำโรงเรียน คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการและคุณธรรม

สีประจำโรงเรียน คือ สีชมพู – น้ำเงิน

ต้นไม้ประจำโรงเรียน คือ ต้นชมพูพันธุ์ทิพย์

เพลงประจำโรงเรียน คือ เพลงมาร์ชเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา
เพลงอุทยานรมณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร จำนวน 723 คน แบ่งนักเรียนชาย 276 คน และนักเรียนหญิง 447 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีนิสัยการเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2550 จำนวน 243 คน แบ่งได้ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 103 คน เป็นนักเรียนชาย 41 คน นักเรียนหญิง 62 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 87 คน เป็นนักเรียนชาย 33 คน นักเรียนหญิง 54 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 53 คน เป็นนักเรียนชาย 19 คน นักเรียนหญิง 34 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 80-81) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากร ออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 307 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 259 คน และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 157 คน
2. ผู้วิจัยจำแนกประชากรแต่ละระดับชั้นในข้อที่ 1. ตามเพศ ได้ผลดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 307 คน เป็นนักเรียนชาย 121 คน นักเรียนหญิง 186 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 259 คน เป็นนักเรียนชาย 99 คน นักเรียนหญิง 160 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 157 คน เป็นนักเรียนชาย 56 คน นักเรียนหญิง 101 คน

3. ผู้วิจัยประมาณค่าของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามานะ (Yamane. 1970 : 80-81) พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 243คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 3 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 103 คน เป็นนักเรียนชาย 41 คน นักเรียนหญิง 62 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 87 คน เป็นนักเรียนชาย 33 คน นักเรียนหญิง 54 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 53 คน เป็นนักเรียนชาย 19 คน นักเรียนหญิง 34 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 4	121	41	186	62	307	103
มัธยมศึกษาปีที่ 5	99	33	160	54	259	87
มัธยมศึกษาปีที่ 6	56	19	101	34	157	53
รวมทั้งหมด	276	93	447	150	723	243

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับชั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ สภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 9 แบบสอบถามนิสัยการเรียน

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพครอบครัว

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมกัน บาท / เดือน
4. สภาพของครอบครัว
 บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 บิดามารดาหย่าร้างกัน
 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : 144)

2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และข้อ 2.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าจะเปรียบเทียบผลการเรียนกับผู้อื่นเสมอ เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น					
00	ข้าพเจ้าเรียนให้สำเร็จตามที่มุ่งหวังเอาไว้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

จริงที่สุด 5

1

จริง 4

2

จริงบ้าง 3

3

จริงน้อย 2

4

จริงน้อยที่สุด 1

5

เกณฑ์แปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนปาน

กลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

3.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

3.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพ ของเนตรชนก พุ่มพวง (2546)

3.3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ โดยใช้แนวคิดจากข้อ 3.1 และข้อ

ที่ 3.2 ลักษณะแบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนเป็นคนที่สามารถเข้ากับคนอื่นได้ง่าย					
00	นักเรียนเป็นคนที่จริงจังกับงานและคิดอย่างรอบคอบก่อนลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมาย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์แปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของอัจฉรา วงษ์วัฒนามงคล (2533 : 2) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

- ผู้ที่ได้คะแนน 48-95 หมายถึง มีบุคลิกภาพแบบเอ
 ผู้ที่ได้คะแนน 19-47 หมายถึง มีบุคลิกภาพแบบบี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

4.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

4.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ของ
กึ่งกาญจน์ ปานกลาง (2545 : 110)

4.3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
โดยใช้แนวคิดจากข้อ 4.1 และข้อที่ 4.2 ลักษณะแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการ
เรียนเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวแบบของ
ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมี
หลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าหาความรู้อยู่เสมอ ๆ เพื่อความก้าวหน้า					
00	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อประสบความสำเร็จในการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด 5	1
จริง 4	2
จริงบ้าง 3	3
จริงน้อย 2	4
จริงน้อยที่สุด 1	5

เกณฑ์แปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนปาน

กลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

5.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

5.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550 : 60)

5.3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง โดยใช้แนวคิดจากข้อ 4.1 และข้อที่ 4.2 ลักษณะแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อผู้ปกครองด้านการเรียน เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ข้าพเจ้าจะปรึกษาผู้ปกครอง					
00	พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน ผู้ปกครองยอมรับฟังความคิดเห็นของ ข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์แปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพภายในครอบครัวดี
คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพภายในครอบครัวดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพภายในครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

6.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

6.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ของ สุวรี
ปีนเจริญ (2549 : 125-126)

6.3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน โดยใช้แนวคิดจากข้อ 6.1 และข้อที่ 6.2 ลักษณะแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย					
00	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียน</u> มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนเพียงพอต่อการใช้งาน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง	มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

7.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

7.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ของ
 วิจารณ์ กุลเพิ่มทวีรัชต์ (2547 : 102-103)

7.3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยใช้แนว
 คิดจากข้อ 7.1 และข้อที่ 7.2 ลักษณะแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เป็นแบบสอบถาม
 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ
 ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> นักเรียนไม่สนใจสิ่งที่อาจารย์สอน					
00	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u> ครูรับฟังเหตุผลของนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์แปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

8.1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

8.2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ของประกายทิพย์ พิชัย (2539)

8.3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยใช้แนวคิดจากข้อ 8.1 และข้อที่ 8.2 ลักษณะแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	นักเรียนกับเพื่อนมักทะเลาะกัน					
00	นักเรียนและเพื่อนพยายามหากิจกรรมทำร่วมกันเสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)		ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)	
จริงที่สุด	5		1
จริง	4		2
จริงบ้าง	3		3
จริงน้อย	2		4
จริงน้อยที่สุด	1		5

เกณฑ์แปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

พอใช้

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามนิสัยการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

9.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน แล้วนำมาเป็นแนวทางในการนิยามศัพท์เฉพาะ

9.2 ศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของอาคม ระดมสุข (2547: 107-108)

9.3. สร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 9.1 และข้อ 9.2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามนี้อย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนตามที่ได้กำหนดไว้					
00	ในขณะที่อาจารย์สอนข้าพเจ้าชอบคุยกับเพื่อน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อความที่มีความหมายทางบวก

ข้อความที่มีความหมายทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

จริงที่สุด

5

1

จริง

4

2

จริงบ้าง

3

3

จริงน้อย

2

4

จริงน้อยที่สุด

1

5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์ประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538: 9) และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67-5.00	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34-3.66	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00-2.33	หมายถึง	มีนิสัยทางการเรียนไม่ดี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะดำเนินการเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยจะนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วจะนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2550 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

2.1 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.264 – 4.725

2.1.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.273 – 7.439

2.1.3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 5.318 – 7.464

2.1.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.013 – 9.951

2.1.5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.390 - 4.0551

2.1.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.762 – 8.102

2.1.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.795 – 7.704

2.1.8 แบบสอบถามนิสัยการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.159 – 7.381

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อที่ 2.1 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แล้วนำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6512

2.2.2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7884

2.2.3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7975

2.2.4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9209

2.2.5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7212

2.2.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7796

2.2.7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6424

2.2.8 แบบสอบถามนิสัยการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7477

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ไปเก็บข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 7 - 9 มกราคม 2551 จำนวน 243 ฉบับ ได้รับคืนมา 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการเรียน

3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item-Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Square)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
\hat{Y}	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X_1	แทน	เพศ: ชาย
X_2	แทน	เพศ: หญิง
X_3	แทน	ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 4
X_4	แทน	ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 5
X_5	แทน	ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 6
X_6	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
X_7	แทน	สภาพครอบครัว: บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
X_8	แทน	สภาพครอบครัว: บิดามารดาหย่าร้างกัน

X_9	แทน	สภาพครอบครัว: บิดามารดาถึงแก่กรรม
X_{10}	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_{11}	แทน	บุคลิกภาพ
X_{12}	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
X_{13}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_{14}	แทน	ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
X_{15}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{16}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	นิสัยการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และระดับชั้น

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพครอบครัว และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 เสนอผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา และสภาพครอบครัว ดังในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	ระดับปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	86	37.4
	หญิง	144	62.6
	รวม	230	100.0
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 4	68	29.6
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	77	33.5
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	85	37.0
	รวม	230	100.0
สภาพครอบครัว	บิดามารดาอยู่ด้วยกัน	168	73.0
	บิดามารดาหย่าร้างกัน	37	16.1
	บิดามารดาถึงแก่กรรม	25	10.9
	รวม	230	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.6 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.6

จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 33.5 และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 37.0

จำแนกตามสภาพครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีสภาพครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมานักเรียนมีสภาพครอบครัวบิดามารดาหย่าร้างกัน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และนักเรียนมีสภาพครอบครัวบิดามารดาถึงแก่กรรม คิดเป็นร้อยละ 10.9

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ดังในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	21916.5220	17032.3860	ต่ำ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.0746	.4466	ปานกลาง
บุคลิกภาพ	65.0130	8.3793	แบบเอ
ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน	3.6662	.5271	ปานกลาง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.7081	.6408	ดี
ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน	3.0335	.4704	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.4786	.5345	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.7000	.5144	ดี
นิสัยการเรียน	3.1358	.3455	ดีพอใช้

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีบุคลิกภาพแบบเอ มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับดี มีลักษณะทางกายภาพทางการเรียนอยู่ในระดับดีพอใช้ มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับดีพอใช้ มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดี นิสัยการเรียนอยู่ในระดับดีพอใช้

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการ
เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	Y
X ₁	1.00	-1.00**	.05	.08	-.12	.02	.08	-.04	-.07	-.05	.19**	.08	.01	-.02	.06	-.17*	-.01
X ₂		1.00	-.05	-.08	.12	-.02	-.08	.04	.07	.05	-.19**	-.08	-.01	.02	-.06	.17*	.01
X ₃			1.00	-.46**	-.49**	-.06	.02	.02	-.07	.15*	-.07	.05	.09	.18**	.20**	.01	.14*
X ₄				1.00	-.54**	-.01	-.02	-.03	.08	-.08	.09	.01	-.08	-.07	.04	-.01	.03
X ₅					1.00	.06	-.002	.01	-.01	-.07	-.02	-.06	-.01	-.10	-.23**	-.001	-.16*
X ₆						1.00	.14*	-.09	-.10	.12	.04	.06	.09	-.02	.01	.13*	-.01
X ₇							1.00	-.72**	-.57**	-.08	.15*	.04	.18**	.06	.17**	.02	-.01
X ₈								1.00	-.15*	.02	-.02	.02	-.08	-.05	-.10	-.08	-.01
X ₉									1.00	.09	-.20**	-.07	-.16*	-.02	-.13	.06	.03
X ₁₀										1.00	.03	.44**	.18**	.18**	.21**	.15*	.59**
X ₁₁											1.00	.43**	.20**	-.07	.20**	-.04	.12
X ₁₂												1.00	.42**	.19**	.43**	.31**	.55**
X ₁₃													1.00	.18**	.32**	.26**	.24**
X ₁₄														1.00	.39**	.08	.31**
X ₁₅															1.00	.22**	.37**
X ₁₆																1.00	.13*
Y																	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (x_{13}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (x_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (x_{15}) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (x_3) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (x_{16})

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (x_5)

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร มี 8 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (x_4) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x_6) สภาพครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (x_7) สภาพครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (x_8) สภาพครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (x_9) และบุคลิกภาพ (x_{11})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	3	13.243	4.414	70.755**
Residual	226	14.099	.062	
Total	229	27.342		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่ามี 3 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₁₀	.321	.041	.415	.592	.350	122.827**
X ₁₀ ,X ₁₂	.219	.036	.334	.674	.455	94.577**
X ₁₀ ,X ₁₂ ,X ₁₄	.130	.035	.177	.696	.484	70.755**
	a	=	.951			
	R	=	.696			
	R ²	=	.484			
	SE _{est}	=	.24977			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัยโดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x₁₀) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x₁₂) และ ลักษณะกายภาพทางการเรียน (x₁₄) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถรวมกันอธิบายนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 48.4 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .951 + .321 X_{10} + .219 X_{12} + .130 X_{14}$$

สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .415 X_{10} + .334 X_{12} + .177 X_{14}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 723 คน เป็นนักเรียนชาย 276 คน และเป็นนักเรียนหญิง 447 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีนิสัยการเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2550 จำนวน 243 คน แบ่งได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 103 คน เป็นนักเรียนชาย 41 คน นักเรียนหญิง 62 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 87 คน เป็นนักเรียนชาย 33 คน นักเรียนหญิง 54 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 53 คน เป็นนักเรียนชาย 19 คน นักเรียนหญิง 34 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 80-81) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ ระดับชั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และ สภาพครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.264 – 4.725 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6512

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.273 – 7.439 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7884

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 5.318 – 7.464 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7975

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.013 – 9.951 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9209

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.390 - 4.0551 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7212

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.762 – 8.102 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7796

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 9 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.795 – 7.704 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6424

ตอนที่ 9 แบบสอบถามนิสัยการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.159 – 7.381 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7477

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ไปเก็บข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 7 - 9 มกราคม 2551 จำนวน 243 ฉบับ ได้รับคืนมา 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์คือตอบคำถามครบทุกข้อ ปรากฏว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในโรงเรียนกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (x_{13}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (x_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (x_{15}) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 4 (x_3) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (x_{16})

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 6 (x_5)

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร มี 8 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (x_4) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x_6) สภาพครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (x_7) สภาพครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (x_8) สภาพครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (x_9) และบุคลิกภาพ (x_{11})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) และลักษณะกายภาพทางการเรียน (x_{14}) ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 48.4

5. สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = .951 + .321 X_{10} + .219 X_{12} + .130 X_{14}$$

5.2 สมการพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .415 X_{10} + .334 X_{12} + .177 X_{14}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (x_{13}) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (x_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (x_{15}) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 4 (x_3) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (x_{16}) อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนปรารถนาที่จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้จะยุ่งยาก ลำบากก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง ไม่กลัวต่อความล้มเหลว เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องการอิสระในการทำงาน ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะให้ดีเลิศเพื่อบรรลุฐานที่ตนตั้งไว้ ดังที่ ถวิล ธาราโกชน (2532 : 70) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการคาดความหวังของบุคคล ซึ่งอาจจะได้พบหรือมีประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเป็นรอยประทับใจมาตั้งแต่ยังเด็ก ๆ แล้วเขาพยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จนั้น โดยเขาจะตั้งเป็นมาตรฐานการทำงานของเขาไว้ ถ้างานที่คาดหวังได้เกิดความสำเร็จกำลังใจก็จะเกิดขึ้นและจะคาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อไป สูงยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม (2549 : 71) ที่ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

1.2 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนัก

เรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำเกี่ยวกับการศึกษาประกอบอาชีพ การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต เห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับรับผลดีหรือป้องกันผลเสีย การรู้จักเลือกกระทำและระออยผลที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิตตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่เกิดขึ้นตามมาทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นในภายหลัง ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคนอื่นๆ (2529 : 100) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มุ่งอนาคตและสามารถควบคุมตนเองได้ สามารถคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของอนาคตและตัดสินใจเลือกกระทำอย่างเหมาะสม หาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในอนาคต รู้จักการปฏิบัติให้เกิดการอดได้รอได้อย่างเหมาะสม สามารถให้รางวัลและลงโทษตนเองเหนือกว่ากระทำไม่เหมาะสม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับผู้ปกครองมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน เพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่ดี ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ แสดงความรัก ความเคารพ เชื่อฟัง ช่วยเหลืองานที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ทำด้วยความเต็มใจ ยอมรับกฎระเบียบของผู้ปกครอง การขอคำแนะนำในการปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวและการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความรัก ความห่วงใยต่อนักเรียน ให้กำลังใจและไว้วางใจในการทำกิจกรรมของนักเรียน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวกับนักเรียน ดังนั้นสัมพันธภาพในครอบครัวจึงส่งผลต่อนิสัยการเรียนของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่แน่นแฟ้นในครอบครัว จะช่วยให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวราบรื่นและทุกคนมีความสุขกายสบายใจ นักเรียนก็เกิดความอบอุ่น เห็นความสำคัญของการเรียน จัดระบบการเรียน พร้อมทั้งจะศึกษาหาความรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชมอนด์ (Symond. 1973 : 283-285) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของพ่อแม่ที่แสดงถึงการยอมรับบุตรเปรียบเทียบกับการปฏิเสธบุตร ผลการวิจัยพบว่าบุตรที่พ่อแม่ยอมรับจะเป็นผู้ที่เพื่อนฝูงยอมรับเป็นอย่างดี ชอบเข้าสังคม สนใจการทำงาน มองโลกในแง่ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมโนคติเกี่ยวกับตนเองสูง มีความอบอุ่นและปลอดภัย

ดังนั้นสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

1.4 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพทางการเรียนเป็นที่มีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ สถานที่เรียน และสื่ออุปกรณ์ทางการเรียน ดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น กลิ่น เสียง เป็นต้น และสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน สื่อการอุปกรณ์มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งาน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ดังที่

ลอร์เรนซ์ (ซัลลินี่ จุงพิวฒ. 2547 : 82 ; อ้างอิงจาก Lawrence.1976) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้ นักเรียนสนใจการเรียนการสอน และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของโอเบอร์ทัพเฟอร์ (วิลาส บุญทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Obertueffer.1945) ที่ได้ศึกษาสภาพจิตของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสภาพจิตของนักเรียนและการจัดบรรยากาศของนักเรียนก็มีส่วนช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ดังนั้นสรุปได้ว่าลักษณะทางกายภาพทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

1.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครูมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ ให้ความเคารพ เชื่อฟังในครูผู้สอน ตั้งใจและสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน และซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ทั้งในและนอกห้องเรียน และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความสนใจต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและชี้แนะแก่นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน การที่ครูมีความเมตตากรุณา เห็นอกเห็นใจ สนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียง หรือเลือกที่รักมักที่ชังตลอดจนมีความ

สัมพันธ์อันดีกับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาที่กล้าที่จะปรึกษาครู จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ดังที่ พรธณี ชูจิต เชนจิต (2532 :361) กล่าวว่าการศึกษาที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจ นักเรียนสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรมตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน ละส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

1.6 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นนักเรียนที่เริ่มได้รับการเปลี่ยนแปลงระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3 จึงกำลังตื่นตัวยินดีกับบทเรียนใหม่ ทั้งภาคภูมิใจที่ตนสามารถสอบเข้าเรียนในโรงเรียนได้ และเห็นคุณค่าของการศึกษา ซึ่งจัดให้มีการเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาที่เพื่อพัฒนาทักษะในด้านอาชีพที่นักเรียนแต่ละคนมีความถนัดอีกด้วย เมื่อมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาแล้ว ก็พอใจที่จะอยากเรียนรู้ และมุ่งหวังสู่ความสำเร็จ

ดังนั้นสรุปได้ว่าระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน มีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนกับเพื่อนซึ่งมีต่อกัน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความหวังใฝ่ไกล่ชิตสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ก็ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสุข ความสามัคคี ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามความสามารถและโอกาสสามารถที่จะปรึกษาปัญหาต่างๆ กับเพื่อนได้ เป็นการเสริมสร้างมิตรภาพให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ซึ่งจะส่งผลให้มีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ที่ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกุนทรวิฑูรธาภิเษกวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนของวัยรุ่นกับเพื่อนสัมพันธ์กันอันดีไว้ ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตามให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่างจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่า

เหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำร้องขอที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

ดังนั้นสรุปได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (x_5) อภิปรายผลได้ดังนี้

ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้น เมื่อเรียนรู้มากขึ้นทำให้นักเรียนเข้าใจตนเองมากขึ้น และการเรียนเป็นการเรียนในรูปแบบเดิม ทำให้การเรียนการสอนเหมือนเดิม ไม่น่าสนใจ ประกอบกับนักเรียนส่วนใหญ่เริ่มสนใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อ และความก้าวหน้าในอนาคตและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องเตรียมความพร้อม ในการสอบ O-NET และ สอบมาตรฐานระดับชาติแบบก้าวหน้า (A-NET) จึงไม่สนใจในการเรียนภายในห้อง อีกประการหนึ่ง เป็นช่วงที่กำลังเตรียมตัวในการสอบเอ็นทรานซ์ จึงทำให้นักเรียนต้องให้ความสนใจใส่ในทุก ๆ วิชา ไม่มีเวลาที่จะมุ่งเน้นทางด้านวิชาใดวิชาหนึ่ง ประกอบกับนักเรียนมีความกังวลในการเตรียมตัวสอบด้วย แทนที่นักเรียนจะมีความตั้งใจในการเรียนในห้อง แต่กลับให้ความสนใจที่จะเรียนพิเศษ เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่า จึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียน

ดังนั้นสรุปได้ว่าระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสัมพันธ์ทางลบกับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร มี 8 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (x_1) เพศ : หญิง (x_2) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (x_4) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x_6) สภาพครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (x_7) สภาพครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน (x_8) สภาพครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม (x_9) และ บุคลิกภาพ (x_{11}) อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 เพศ : ชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนชายบางคน มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายบางคนในช่วงชั้นที่ 4 มีความคิดคำนึงถึงการเรียนต่อในอนาคต ต้องการให้ผู้ผู้น้อยยอม

รับถึงความสามารถของตนเอง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มจึงทำให้มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบต่อการเรียน รวมทั้งมีทัศนคติทางบวกต่อการเรียน นักเรียนชายบางคนจึงมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม

นักเรียนชายบางคน มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายบางคนในช่วงชั้นที่ 4 อยู่ในช่วงของวัยรุ่น ซึ่งธรรมชาติของวัยรุ่นเพศชาย ต้องการความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องการอยู่ใต้อำนาจของใคร ต้องการแสวงหาประสบการณ์แปลกๆใหม่ๆ ซึ่งรวมถึงความท้าทาย ตื่นเต้น ชอบทดลอง จะเริ่มสูบบุหรี่ ดื่มสุรา และพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างตามที่กลุ่มต้องการ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าตนเป็นบุคคลที่โตเต็มที่ รวมทั้งมีทัศนคติทางลบต่อการเรียน นักเรียนชายบางคนจึงมีนิสัยการเรียนที่ไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าเพศ : ชาย ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.2 เพศ : หญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนหญิงบางคน มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงบางคนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความมุ่งมั่นในการเรียนต่อระดับที่สูงขึ้น มีพฤติกรรมเรียบร้อย มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติของเพศหญิง นักเรียนหญิงบางคนจึงมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม

นักเรียนหญิงบางคน มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนหญิงบางคนในช่วงชั้นที่ 4 เมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มรักสวยรักงาม สนใจตนเองในเรื่องความสวยความงามมากเกินไป จนทำให้ไม่ค่อยสนใจในการเรียนเท่าที่ควร และมีความต้องการอิสระอยากเป็นตัวของตัวเอง คิดว่าตนเองโตแล้ว ไม่ชอบให้ใครมาบังคับ นักเรียนหญิงบางคนจึงมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าเพศ : หญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.3 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีความมุ่งมั่นในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง มีความขยันหมั่นเพียร เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตนเองได้ตั้งเป้าหมายไว้ และการเรียนในวิชาต่างๆ เมื่อมีระดับที่สูงขึ้นก็จะมีเนื้อหาที่ที่ยากเพิ่มขึ้น ดังนั้นนักเรียนจึงตั้งใจเรียน เพราะถ้าไม่สนใจเรียนจะไม่เข้าใจบทเรียน ไม่สามารถทำแบบฝึกหัดหรือทำการบ้านได้ และถ้าสอบไม่ผ่านก็จะเรียนไม่จบพร้อมกับเพื่อนๆ ในระดับชั้นเดียวกัน จึงทำให้มีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะในช่วงพัฒนาการที่เป็นวัยรุ่น นักเรียนชายจะให้ความสนใจในด้านการเรียนน้อยมีความตั้งใจ ความสนใจกับ

ตนเองและเพื่อน หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กีฬา กิจกรรมนันทนาการ ต่าง ๆ เพื่อค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองมากกว่าการเรียน ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีความสับสน ตัดสินใจเลือกไม่ได้ว่าจะเรียนต่อสาขาอะไรดี จึงให้ไม่มีมีความมุ่งมั่นในการเรียน ประกอบกับนักเรียนไม่ชอบ ไม่สนใจในการเรียนบางวิชาตั้งแต่ต้น จึงทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาของวิชานั้นๆ จึงทำให้ๆไม่อยากเรียน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำปรารถนาให้นักเรียนมีอาชีพที่มั่นคง เมื่อเรียนจบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย มีเงินเดือนมากพอในการดำเนินชีวิต จึงให้การสนับสนุนแก่นักเรียนอย่างเต็มความสามารถ ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียน จึงมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดู เพราะจะต้องทำงานหนัก และไม่มีความพร้อมในการจัดอุปกรณ์การเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ผู้ปกครองบางคนไม่เห็นความสำคัญและการสนใจการเรียนของบุตรหลาน จึงทำให้นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน นักเรียนจึงมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.5 สภาพครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะการที่บิดามารดาของนักเรียนอยู่ด้วยกันอย่างพร้อมเพียง มีโอกาสที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู ดูแลเอาใจใส่ และปลูกฝังสิ่งที่ดีงามจากบิดามารดา มากทั้งในเรื่องการเรียน การคบเพื่อนและชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรม และอารมณ์ของตนเองให้ทำแต่สิ่งที่ดีงามเกิดจากความสำนึกของตนเองว่าจะสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป จึงส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม

นักเรียนบางคนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนที่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกันมีเวลาในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนมากเกินไป ทำให้นักเรียนถูกเคี่ยวเข็ญจากบิดามารดามาก ในทุกเรื่อง ทั้งเรื่องการเรียน การคบเพื่อน และการดำเนินชีวิต ซึ่งทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัด รู้สึกว่าตนเองถูกบังคับให้ทำตามคำสั่งของบิดามารดา ประกอบกับนักเรียนอยู่ใน

ช่วงวัยรุ่น เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งเป็นช่วงที่มีความยุ่งยาก สับสน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ต้องการมีอิสระและเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้นเมื่อบิดามารดาเคี่ยวเข็ญมากเกินไป ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ไม่มีความรับผิดชอบในเรื่องการเรียน และการดำเนินชีวิตของตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าสภาพครอบครัว : บิดามารดาอยู่ด้วยกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.6 สภาพครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนบางคนที่ยังสามารถเลี้ยงดูลูกได้เป็นอย่างดี สามารถให้ความรักความอบอุ่นได้เหมือนเดิม และอาจเป็นครอบครัวที่สามารถปลูกฝังเรื่องนิสัยการเรียนที่ดีได้ เพราะตระหนักว่าครอบครัวตนเองไม่สมบูรณ์ จึงกระทำให้ตนให้อยู่ในการเรียนหรือสังคมที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี อดทน ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม เพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหายไป จึงส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม

นักเรียนบางคนที่ยังบิดามารดาหย่าร้างกัน มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่ยังบิดามารดาหย่าร้างกัน ทำให้สภาพครอบครัวแตกแยกกัน ไม่มีความสุข พ่อหรือแม่ต้องเลี้ยงดูลูกเพียงลำพัง ซึ่งต้องทำมาหากินมากขึ้นเพื่อหาเงินมาเลี้ยงดู จึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด นักเรียนจึงไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเต็มที่ หดหู่ที่พึ่ง ขาดกำลังใจ และขาดเป้าหมายในชีวิต ทำให้ไม่ตั้งใจเรียน จึงส่งผลต่อมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าสภาพครอบครัว : บิดามารดาหย่าร้างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.7 สภาพครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนบางคนบิดามารดาถึงแก่กรรม มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่ การได้รับความอบอุ่น การได้รับคำปรึกษาที่ดีจากผู้ปกครองที่มีชีวิตอยู่ การระลึกถึงพระคุณของบิดาหรือมารดาที่จากไป จะช่วยให้เป็นกำลังใจให้ประพฤติปฏิบัติตนให้มีค่า มีความกตัญญูกตเวทิต์ที่จะตั้งใจเล่าเรียนต่อไป ทำให้นักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมและอารมณ์ของตนเองให้กระทำแต่สิ่งที่ดีงาม โดยเกิดจากความสำนึกของตนเองว่า จะสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป จึงส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม

นักเรียนบางคนที่ยังบิดามารดาถึงแก่กรรม มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนขาดที่ปรึกษาที่ดีในการให้แนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งในช่วงวัยรุ่นเป็นวัยที่สำคัญของชีวิต การขาดบิดามารดาที่จะให้คำปรึกษาที่ดีในเรื่องส่วนตัว นักเรียนอาจไม่กล้าไปปรึกษากับผู้อื่น จึงทำให้นัก

เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมหรืออารมณ์ของตนให้กระทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ขัดต่อความเจริญรุ่งเรืองของตนเองและผู้อื่น เช่น นักเรียนกลายเป็นคนก้าวร้าว ประพฤติตนไปในทางที่เสื่อมเสียต่อตนเองและครอบครัว เป็นต้น จึงส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าสภาพครอบครัว : บิดามารดาถึงแก่กรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

3.8 บุคลิกภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา แสดงว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ หมายถึงนักเรียนที่มีบุคลิกภาพร่าเริง ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มากๆ ในเวลาน้อยๆ มีความพยายามมากในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคทำงานด้วยความรวดเร็ว เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ดังนั้น นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จึงปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและเป็นไปตามเป้าหมายของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ต้องการงานด้วยความรวดเร็ว และคาดหวังผลสำเร็จในการทำงานสูง แต่บางครั้งในการปฏิบัติงานอาจจะต้องประสบความล่าช้าด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น ต้องมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานหลายหน่วยงาน หรือติดขัดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งอาจจะทำให้งานไม่เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลา ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอยในการตั้งใจเรียน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนไม่เหมาะสม

ดังนั้นสรุปได้ว่าบุคลิกภาพไม่มีความสัมพันธ์กับนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (x_{10}) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (x_{12}) และลักษณะกายภาพทางการเรียน (x_{14}) ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 48.4 ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่หนึ่ง แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก ทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางการเรียนที่ทำให้

แก่ตัวเองให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ บรรณาธิที่จะทำได้ดีกว่าบุคคลอื่นโดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานเดิมที่ทำไว้ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกห้องเรียนและบรรณาธิที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ดังที่ แอทคินสัน (กันด์ฤทัย คลังพาล. 2546 :27 อ้างอิงจาก Atkinson. 1964) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้น เมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินจากตนเอง หรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจ เมื่อกระทำจนสำเร็จ

ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับที่หนึ่ง

4.2 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สอง แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก ทำให้มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก ได้แก่ การสามารถมองเห็นถึงความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต พยายามหลีกเลี่ยงผลเสียนั้น เห็นประโยชน์ของการศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้ประกอบอาชีพที่ตีเหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน คือให้ความสำคัญต่อการเรียน มีการวางแผน มีการวางแผนเป้าหมาย แล้วพยายามไปให้ถึงจุดหมายนั้น มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนเหมาะสม ดังที่ นาตยา ปิลันธนานนท์ (2526 : 21-23) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนเป็นพฤติกรรมการเรียนที่นักเรียนแสดงออกโดยมีการคำนึงถึงผลของการกระทำนั้นๆว่าจะส่งผลร้ายหรือผลดีต่อตนเองและสังคมอย่างไร ควรประพฤติหรือปฏิบัติอย่างไรจึงจะทำให้ไม่เกิดผลร้ายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ดังนั้น ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับที่สองรองลงมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 ลักษณะกายภาพทางการเรียน ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สามซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดี ทำให้มีนิสัยการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพทางการเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ในวิชาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ สถานที่เรียน และสื่ออุปกรณ์ทางการเรียนดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน เช่น กลิ่น เสียง เป็นต้น และสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน สื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัย พร้อมใช้งาน และมี

ประสิทธิภาพในการใช้งาน จึงทำให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ดังที่ ลอร์เรนซ์ (ซัลลีนิ่ จุงพิวัฒน์. 2547 : 82 ; อ้างอิงจาก Lawrence. 1976) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้ นักเรียนสนใจการเรียนการสอน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โอเบอร์ทฟเฟอร์ (วิลาส ทองขาว. 2527 : 17 ; อ้างอิงจาก Obertueffer. 1945) ที่ได้ศึกษาสภาพจิตของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่มีผลต่อสภาพจิตของนักเรียนและการจัดบรรยากาศของห้องเรียนดีจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

ดังนั้น ลักษณะกายภาพทางการเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับที่สามซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย รองลงมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว และผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการวางแผนพัฒนา หาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ให้มีนิสัยการเรียนเหมาะสมและถูกต้อง โดยนำปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน โดยเรียงลำดับจากส่งผลมากที่สุดไปหาส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน และลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ไปพิจารณาในการจัดการพัฒนาหรือส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม ดังนี้

1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับที่หนึ่ง ดังนั้นผู้ปกครอง ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนคนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก ตั้งแต่เรียนชั้นมัธยมต้น โดยการฝึกให้นักเรียน มีความพยายามต่อการเรียนให้ประสบความสำเร็จโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความล้มเหลว รู้กำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน รู้จักการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง รู้จักว่าตนเองเด่น หรือด้อยในด้านไหน สามารถคิดแก้ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในการทำงานได้ด้วยตนเอง และใช้เวลาส่วนมากแก่การเรียน

1.2 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน สามารถพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับที่สอง เพราะนักเรียนเห็นว่าการมาเรียนทำให้ตนเองได้รับความรู้และความสามารถ อันส่งผลให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ ดังนั้น ทางโรงเรียนควรศึกษาแนวทางเพื่อจะพัฒนาให้นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคต

ทางการเรียนที่ดี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้มีการวางแผนการใช้เวลา แบ่งเวลาในการเรียนและการสร้างวินัยในตนเองในการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดนิสัยการเรียนที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จในอนาคต

1.3 ลักษณะกายภาพทางการเรียน สามารถพยากรณ์นิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับที่สามซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมในการเรียนอยู่ตลอดเวลา เช่น ภายในห้องเรียนมีอากาศถ่ายเท ไม่มีเสียงดังรบกวนจากภายนอก ภายในห้องตกแต่งด้วยสิ่งที่สวยงาม เป็นระเบียบ มีอุปกรณ์การศึกษาพร้อมใช้ ควรมีการดูแลการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้ร่มรื่นมีที่อ่านหนังสือและนั่งเล่น เป็นต้น เพื่อเพิ่มและรักษาให้นักเรียนมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนในระดับอื่นๆ เช่น ระดับช่วงชั้นที่ 3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน โดยนำไปทำการทดลองเพื่อพัฒนาปัจจัยดังกล่าว โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งจะช่วยพัฒนานิสัยการเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกตุสุดา มนिरะพงษ์. (2537). แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ตามโครงการจัดการศึกษาจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.ป.ป.) คณะวิทยาการจัดการ ไปรแกมวิชานิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กนกวรรณ อุ่นใจ. (2535). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ พิชัยวงศ์. (2549). ปัญหาการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและวิธีแก้ไข ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ. : ทวีการพิมพ์.
- ขจรสุดา เหล็กเพชร. (2522). การสร้างแบบสำรวจเจินสัยและทัศนคติในการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. (พ.ศ. 2540-2544) กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คำแสง ทะลั้งสี. (2542). การทำนายและอธิบายพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2520). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จักรินทร์ พริ้งทองฟู.(2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัด
กรมศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการ
ศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จิตรจิกานต์ สบายจิตร. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพระหว่างครูประจำชั้นกับ
นักเรียนการรับรู้คุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่าย
เอกสาร.
- จารุลักษณ์ พินพรหมราช. (2529). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร : บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทนา นินทิก. (2533). การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการทำงานโดยวาง
เป้าหมายสำหรับเยาวชน. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จักวาล ภูพันธ์.(2537). ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน
สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- จริยา เสถบุตรและคณะ. (2526). ผลขององค์ประกอบที่ไม่ใช่ทางด้านวิชาการที่มีต่อความสัมพันธ์
ผลทางวิชาการในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.
- จาริญา ศักรประธาน. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วชิราวุธวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทนา กล่อมจิต. (2541). มาเสริมสร้างทักษะการเรียนกันเถิด. ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จันทนา กล่อมจิต, กอบพร อินทรตั้ง และวิลาวลัย จตุรธำรง (2543). การสร้างแบบสอบถามสำรวจ
ลักษณะนิสัยการเรียนนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉลอง ภิมย์รัตน์.(2521). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.
- ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม. (2544). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย.

- ชัยยุทธ ทองทิพย์. (2537). แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ.(2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ญาติมา วงษ์ถามาศย์. (2537). ผลของพฤติกรรมทางบวกของครูต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสร้างคอมวิทยา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาวดี เอมะวรรณะ และสุรพล พะยอมแย้ม (2529). เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์.
- เทอด แก้วศิริ.(2530). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของนิสัยทางการเรียนและทัศนคติต่อการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ (ค.ม.) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทรรศนียา กัลยาณมิตร. (2530). เรียนเป็น : กลวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ. โครงการตำราและเอกสาร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพาวดี เมฆะวรรณะ. (2541) . ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว)กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรยุทธ เสนิงค์ ณ อยุธยา (2525). พฤติกรรมในการเรียนการสอน, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษาหน่วยที่ 6-10. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพันธ์พิบลิชซิ่ง.
- ธีรชน พลโยธา. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.ถ่ายเอกสาร.
- นภาพร เมฆรักขานิช. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยการเรียน ทัศนคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยา) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- นริศ เจนวนิธิยะ. (2536). เคล็ดลับนักเรียนเก่ง. วารสารไกล่หมอ 17 (1), 39-40.
- นภาพร เมฆรักขานิช. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนทัศนคติในการเรียนกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.

- บุญสวย เชิดเกียรติกุล. (2525). การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ผิด. กรุงเทพฯ : สารศึกษการพิมพ์.
- ปนัดดา พังงา. (2537). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู นิสัยในการเรียน และแบบการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ประหยัด ทองมาก. (2519). ความวิตกกังวล นิสัยการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยพล คำมุงคุณ. (2548). ปัญหาการเรียนวิชาสังคมศึกษาและวิธีการแก้ไข ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี สถาปิตานนท์. (2527). ผลของการใช้การเสริมแรงทางบวกโดยการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาแนะแนว) ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529). การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- ผ่องศรี เกียรติเลิศนภา. (2532). พฤติกรรมการเรียนของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพรรณ อุทัยวี. (2544). ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ สมหมาย. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์ วิเศษโสภณ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาหลวง เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพาวดี เอมะวรรณนะ. (2529). เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- พรรณี ชูทัย (2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 8) กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์.

- พวงสร้อย วรกุล. (2522). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เพ็ญแข ปัจฉิณ. (2526). ลักษณะมุ่งอนาคต เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2521). สาเหตุของการสอบตกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (มัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลม เปลี่ยนทิศ. (2541). เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัย หน่วยที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา.
- _____. (2538). หลักการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- ละเมียด วิเศษสิงห์. (2538). ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมิตรสัมพันธ์วิทยา อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิชชุดา เตียวกุล. (2528). ผลการใช้กิจกรรมการแนะแนวกลุ่ม ต่อนิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2526, พฤษภาคม). ความหมายของหลักสูตรและการสอน. สารพัฒนาหลักสูตร. 20, 12-13.
- วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพฯ. ปรินญาณิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วีระวัฒน์ พูลศรี. (2523). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มที่มีต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนนิสัยและทัศนคติในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุโมทย์ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิภาดา เกิดพิทักษ์. (2538). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538,กุมภาพันธ์-มีนาคม). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆที่บางครั้งก็พลาดได้. ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา : 18 (3) : 8-11.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2536). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- ศิราพร ฉัตรเนตร. (2537). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ. ปรินูญานิพนธ์ ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุกัญญา แยมยิ้ม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตร์ ศิริรัตน์. (2522). การสร้างแบบสำรวจนิสัย และทัศนคติในการเรียน. วิทยานิพนธ์ ปรินูญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล.(2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรินยา ศรีวาชชัย. (2545). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปรินูญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาภรณ์ ศศิดิถีธรรม. (2543). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เสวย สิงโตสี. (2544). การศึกษานิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเนินจำปา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สุวดิษฐ์ จตุพร.(2547). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปรินูญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรินูญานิพนธ์ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพัตรา วิจิตรโสภา. (2532). ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สุชาติ ไหมอ่อน . (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต คณะมนุษย

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ .
 ปรินญาณิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุพจน์ สมเพชร. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อโมหจริตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกัณฑ์รอมวิทยาคม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ*. ปรินญาณิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุปราณี สนิธิรัตน์. (ม.ป.ป.). *วิธีเพิ่มสมรรถภาพในการเรียน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรพินทร์ ชูชม, และ อัจฉรา สุขารมณ. (2532). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อัจฉรา วงศ์วิวัฒนามงคล.(2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาคม ระดมสุข.(2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพฯ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาภา จันทรสกุล. (2534). *การปรับพฤติกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อารี พันธุ์มณี. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ 1999.

อุรัญญา รักขมธูร์.(2526). *สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอกชนในเครือคาทอลิกและสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Alexander, R.N., & Apfel, C.H. (1976). *Altering schedule of reinforcement for improved classroom behavior*. *Exceptional Children*, 13, 97-99.

Anastasi, A. (1965). *Field of applied psychology*. New York : McGraw-Hill Book.

Baer, D.M., Wold, M.M., & Risley, T.R. (1968). *Some current demensions of applied behavior Analysis*. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 45, 91-97.

Bloom, S. (1976). *Human characteristic and school learning*. New York : McGraw-Hill.

- Brigg, D.C., & Morley, R.M. (1971). *Study habits modification and Its effect on academic performance : A behaviora approach*. Journal of Educational Research, 64, 347-350.
- Brown, H. (1964). *Manual of surver of study habits and attitude*. New York : The Psychological Cooperation.
- Brown, W.F., & Haltzman, W.H. (1964). *A study attitude questionnaire for prediction academic success*. Journal of Educational Psychology, 46, 75-84.
- Brigg, D.C., & Morley, R.M. (1971). *Study habits modification and Lts'effect on academic performance : Abehaviora approach*. Journal of Educational Research, 64, 347-350.
- Briggs, Richard D., Tosi, Donald J., and Morley , Rosemary M. (1971). *Syudy Habbits Modification and Its Effect on Academic Performance : A Behavior Approach*. Journal of Education Research, (August) : 347-350.
- Carter, L.H. (1961). *Overachiever and underachiever in the junior high school*. California Journal of Educational Research, 12, 51-56.
- Christy, P.R. (1975). *Does use of tangible rewards with individual children affectpeer observers*. Journal of Applied Behavior Analysis, 8, 189-196.
- Cole, L., & Ferguson, J.M. (1946). *Students guide to efficient study*. New York : Rinehart & Company.
- Ehrlish, E.H. (1934). *How to study better and get higher marks*. New York : Thomas Y. Crowell.
- English, H.B., & English, A.C. (1958). *A comprehensive dictionary of psychological and psychoanalytical term*. London : Longmans, Green.
- Fischer, J., & Gochros, H.L. (1975). *Planned behavior change : behavior modification in social work*. New York : The Free Press.
- Garrett, H.E. (1955). *General psychology*. New York : American Book.
- Gattozzi, H.E. (1971). *General psychology*. New York : American Book.
- Girija, P.R.Bhadra,B.R.; and Ameerjan,M.S.1975. *The Relationship of Study Hbbits with Study Skill. Academic Achievement*. Journal of Education and Psychology 33 : 47-53.
- Halgard, E.R., & Gordon, H.B. (1966). *Theories of learning*. New York : Meredith.
- Holtzaman, A. (1967). *Interest groups and lobbying*. New York : Macmillan.
- Howell, D.C. (1992). *Statistical methods for psychology (3rd ed.)*. Boston : PWS-KENT.

- Hoffman, M. L. 1970. *Moral Development in Carmichael's Manual of Child Psychology*. P. 261-360. Mussen, P., Ed. New York : John Wiley and Son.
- Hoge, R.D., & Luce, S. (1979). *Predicting Academic Achievement from Classroom Behavior :Education Research*. 49 (Summer) : 479-469.
- Jourard. S.M. (1958). *Personal adjustment, an approach through the study of healthy personality*. New York : Machmillian.
- Kalish, J.N. (1981). *Form behavioral science to behavior modifications*. New York : McGraw-Hill.
- KreJcie, F.V., & Morgan, W.D. (1970). *Determining sample sine for research activities : Education and psychological measurement*. New York : Harper and Row.
- Ling, L.L., & Alexakos, C.E.. (1970). *Effect of individual and group counseling on study habits*. The Journal of Education Research, 39, 450-455.
- Ling, L.L., & Alexakos, C.E.. (1970). *Effect of individual and group counseling on study habits*. The Journal of Education Research, 39, 450-455.
- Ling, F.J. (1969). *Learning and human abilities*. New York : Harper and Row.
- Minneapolis Public School. (1985), *A token reinforcement program in a public school: A replication and systematic analysis*. New York : Prince Hill.
- Maslow, A.H.(1970) *Motivation and Personality*. New York : Harper and Brother.
- Mehrens, W.A. and Lehmann, J.I. (1978). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. 2nd ed. New York : Rinchart and Winston.
- Maddox, Harry. (1963). *How to study*. New York : Fewest Publication.
- Mager, C.A. (1969). *Group counseling the school*. New York : Houghton Mifflin.
- McClelland, D.C. (1961). *The achieving society*. New York : Van Nostrand.
- Minneapolis Public School. (1985), *A token reinforcement program in a public school: A replication and systematic analysis*. New York : Prince Hill.
- Pelufo Enguix., and I. Cristina. (1998). *A Programme to Improve the Study Habbits of the Student in The First Year at University DE*. Valencia (Spain).
- Popham, J.W. and Baker, E.L. (1973). *Classroom Instructional Tactics*. New Jersey : Prentice – Hall Inc.
- Riclin, H.N., et al. (1965). *The first years in college : Preparing students for a successful college career*. Boston : Houghton Mifflin.
- Samuel, S. (1970). *Best method of study*. London : Barnes & Noble.
- Skinner, B.F. (1959). *Science and human behavior*. New York : The Macmillan.
- Smith, S. (1970). *Best Method of Study*. London : Barnes & Noble Inc.

- Tim, W., & Al, J.M. (1976). *Sibert student success*. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Vedavalli. A.J. (1957). *Study habit of college students at Tirupati*. Psychological abstracts, 15, 32
- Wall, C., J. and Wallen., L.L. (1978). *Effective Classroom Management*. Boston : Allyn And Bacon, Inc.
- Wikoft, M.J. (1981). *The Effectiveness of Teaching Variorum Study Techniques on Achievenment, Study Habbits, and Study Attitudes*. Dissertation Abstracts International. 41 (1) : 3021 – A.
- Wrenn, L.G. (1968). *Study Habbits Inventory*. Stanford : Stanfrod University Press.
- Webster, N. (1980). *Webster's new twentieth century dictionary of the English language, unabridged, based upon the broad foundation laid down by Noah Webster (2nd ed.)* London : William Collins.
- Wolpe, J.A. (1969). *Student-administered group-oriented contingencies and self directed behavior to increase academic productivity*. Child and Family Behavior, 25, 45-60.
- Wrenn, G.C. & Larsen. (1965). *Study of habit inventory*. Stanford University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มี 9 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามนิสัยการเรียน

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อ การเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียนไว้ในแบบสอบถาม คำตอบทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขออนุโมทนาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่ออ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 4
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 5
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวมกัน บาท / เดือน
4. สภาพของครอบครัว
 - () บิดามารดาอยู่ด้วยกัน
 - () บิดามารดาหย่าร้างกัน
 - () บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานตามแผนงานที่วางไว้ทุกครั้ง					
2	แม้ว่างานที่ข้าพเจ้าทำมีความยากเพียงใด ข้าพเจ้า พยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถ					
3	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ไม่ยุ่งยาก เพราะสามารถ ทำให้เสร็จโดยเร็ว					
4	ข้าพเจ้า ไม่ชอบเรียนวิชาที่มีการบ้าน					
5	ข้าพเจ้าส่งการบ้านตามที่ครูกำหนดทุกครั้ง					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนน่าเบื่อ					
7	เวลาทำการบ้าน ข้าพเจ้าเลือกทำแต่ข้อที่ง่าย เท่านั้น					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจในวันที่ไม่ต้องทำการบ้าน					
9	ข้าพเจ้าเรียนหนังสือในแต่ละวัน โดยไม่คาดหวัง ผลของการเรียน					
10	เมื่อมีงานกลุ่ม เพื่อนขอให้ข้าพเจ้าเป็นหัวหน้า กลุ่ม					
11	ก่อนสอบแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าต้องทบทวนบทเรียน ก่อนเสมอ					
12	ข้าพเจ้าไม่ต้องลงมือทำงาน ถ้าไม่ใกล้ถึงเวลา กำหนดส่ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เมื่อข้าพเจ้ามีนัด ข้าพเจ้ามักไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ ถ้ามีคนมาขัดจังหวะในขณะที่ต้องการทำสิ่งที่ตั้งใจ					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นการเสียเวลามากถ้างานที่ทำดำเนินไปอย่างล่าช้า					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นการเสียเวลามากถ้าต้องไปรอซื้อของจากร้านค้าที่มีลูกค้าหนาแน่น					
5	เมื่อข้าพเจ้าเริ่มทำสิ่งใดแล้วต้องทำสิ่งนั้นให้เสร็จ					
6	ข้าพเจ้าคิดว่าเวลาช่างผ่านไปอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้					
7	ข้าพเจ้าคิดว่าคนรอบข้างมักทำงานไม่ถูกใจ					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด เมื่อข้าพเจ้าต้องทำสิ่งต่างๆ ซ้ำซาก					
9	เมื่อต้องฟังคนพูดเรื่องไร้สาระ ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย และหาทางเลี่ยงออกมา					
10	ข้าพเจ้าเป็นคนทำงานด้วยความรวดเร็วว่องไว					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
11	ถ้าต้องฟังคนที่พูดไม่รู้จักจบ ข้าพเจ้ารู้สึกทนไม่ได้					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกทนไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที่					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าต้องทำงานอย่างรวดเร็วแข่งกับเวลา					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอยากทำกิจกรรมให้เสร็จโดยรวดเร็วเท่าที่จะทำได้					
15	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวเพื่อรับบริการ เช่น โรงอาหาร ธนาคาร เป็นต้น					
16	ข้าพเจ้าไม่ชอบให้มีใครหรืออะไรมาขัดจังหวะการทำงาน					
17	เพื่อนส่วนใหญ่เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนจริงจังกับการเรียน					
18	ข้าพเจ้าเป็นคนไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดเพื่อเจ้อ					
19	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่นักเรียนรับผิดชอบให้เสร็จก่อนเวลากำหนด					
20	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนเสมอ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าสนใจหาความรู้อยู่เสมอเพื่อความก้าวหน้าในด้านการเรียน					
2	ข้าพเจ้าตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อนำความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ					
3	ความตั้งใจทำงานจะช่วยให้ข้าพเจ้าได้ในสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการ					
4	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อประสบความสำเร็จในการเรียน					
5	วิชาที่เรียนส่วนใหญ่ ทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในอนาคตได้					
6	ถ้าต้องทำงานสำคัญข้าพเจ้าจะวางแผนการทำงานเป็นขั้นตอนว่าทำอะไรบ้าง					
7	ข้าพเจ้าอดทนต่อการเรียนไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใดเพื่อความสำเร็จในอนาคต					
8	ข้าพเจ้าขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบันยังไม่ดีพอ					
9	แม้ข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาใดก็ตาม ข้าพเจ้าพยายามตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบได้คะแนนดี					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักการเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของบิดามารดาต่อนักเรียน</u>					
1	ผู้ปกครองพูดคุยเรื่องการเรียนกับข้าพเจ้า					
2	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการอ่านหนังสือให้ข้าพเจ้า					
3	ผู้ปกครองให้กำลังใจเมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบไม่ดี					
4	ผู้ปกครองกล่าวชมข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบได้ดี					
5	ผู้ปกครองให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน					
6	ผู้ปกครองซักถามเมื่อข้าพเจ้ากลับบ้านผิดเวลา					
7	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาข้าพเจ้า เกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว					
8	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาข้าพเจ้า เกี่ยวกับปัญหาการเรียน					
9	ผู้ปกครองดูแลข้าพเจ้าอย่างใกล้ชิดเมื่อข้าพเจ้าป่วย					
10	ผู้ปกครองอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปเรียนพิเศษ					
11	ผู้ปกครองให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งกายของข้าพเจ้า					
12	ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการคบเพื่อนของข้าพเจ้า					
13	ข้าพเจ้าได้รับความรัก ความเอาใจใส่ และความอบอุ่นจากผู้ปกครอง					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
14	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อผู้ปกครอง</u> ข้าพเจ้าปรึกษาผู้ปกครองเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน					
15	ข้าพเจ้ามักขอคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนจากผู้ปกครอง					
16	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน					
17	ข้าพเจ้าทำงานที่ผู้ปกครองมอบหมายให้ด้วยความเต็มใจ					
18	ข้าพเจ้าขอคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวกับผู้ปกครอง					
19	ข้าพเจ้ารายงานเกี่ยวกับการเรียนให้ผู้ปกครองทราบอยู่เสมอ					
20	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครองในเรื่องการคบเพื่อน					
21	ข้าพเจ้าเอาใจใส่ในการเรียนตามที่ผู้ปกครองสั่งสอน					
22	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
23	ข้าพเจ้าแสดงความเคารพผู้ปกครองก่อนไปโรงเรียน					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>สถานที่เรียน</u>					
1	ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็นจากห้องน้ำ					
2	ห้องเรียนมีกลิ่นควันจากท่อไอเสีย					
3	ห้องเรียนสะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก					
4	ห้องน้ำมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
5	โรงเรียนมีที่พักผ่อนเพียงพอสำหรับนักเรียน					
6	บริเวณนอกห้องเรียนมีความสะอาด					
7	อาคารเรียนเก่าเกินไป					
9	ห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
10	ห้องเรียนมีขนาดคับแคบ					
	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u>					
11	ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับความรู้ข่าวสารจากสื่อๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์โรงเรียนเลย					
12	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
13	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
14	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน					
15	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จูงใจให้เกิดการเรียนรู้					
16	ข้าพเจ้าไม่ได้รับความสะดวกในการนำอุปกรณ์ที่ไปใช้ในการเรียนการสอนต่างๆ					
17	ในการฝึกภาคปฏิบัติอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ					
18	โรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u>					
1	ครูรับฟังเหตุผลของข้าพเจ้า					
2	ครูสนใจนักเรียนทุกคนในห้อง					
3	ครูแสดงความรักต่อนักเรียนเท่าเทียมกัน					
4	เมื่อข้าพเจ้าขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษครูให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมแก่ข้าพเจ้าทันที					
5	ครูให้คำปรึกษาแก่ข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าขอคำปรึกษาเกี่ยวกับบทเรียนต่างๆ					
6	ครูให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูไม่เป็นกันเองกับข้าพเจ้า					
8	ข้าพเจ้าได้รับความอบอุ่นจากครูในโรงเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
9	<u>การปฏิบัติของนักเรียนต่อครู</u> ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู					
10	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนต่าง ๆ ข้าพเจ้ามัก ขอคำแนะนำจากครู					
11	ข้าพเจ้าส่งงานตามกำหนดเสมอ					
12	เมื่อพบครูข้าพเจ้าแสดงความเคารพต่อครูเสมอ					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียน เพื่อนช่วยอธิบายให้ฟัง					
2	เพื่อนให้ข้าพเจ้ายืมหนังสือเรียน					
3	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน					
4	ข้าพเจ้ามักมีเรื่องทะเลาะกับเพื่อน					
5	เพื่อนในห้องคอยเตือนให้ข้าพเจ้าดูหนังสือก่อนสอบ					
6	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับเพื่อนในห้อง					
7	ข้าพเจ้ากับเพื่อนทำกิจกรรมในชั้นเรียนด้วยความสามัคคี					
8	ข้าพเจ้ากับเพื่อนไม่เคยทะเลาะกัน					
9	เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้ เพื่อนช่วยอธิบายให้					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามนิสัยการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยการเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามอย่างละเอียด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายเท่านั้น โดยมีหลักเกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือเรียน					
2	ข้าพเจ้ามักหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากความรู้ที่มีในหนังสือเรียน					
3	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนไปในแต่ละวัน					
4	ข้าพเจ้ามักเข้าเรียนสาย					
5	ข้าพเจ้าเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
6	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาเสมอ					
7	ข้าพเจ้าวางแผนในการเรียนแต่ละวิชา					
8	ข้าพเจ้าทำการบ้านด้วยตนเอง					
9	ข้าพเจ้าสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนเพื่อใช้ในการสอบ					
10	ข้าพเจ้าไม่ย่อท้อต่อการเรียนแม้ว่าเป็นวิชาที่ยาก					
11	ข้าพเจ้าเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอบ					
12	ข้าพเจ้าไม่ค่อยมีสมาธิในการอ่านหนังสือเรียน					
13	ข้าพเจ้าไม่ตั้งใจฟังขณะครูสอน					
14	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนขณะเรียนหนังสือ					

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
15	ข้าพเจ้าใจลอยขณะเรียนหนังสือ					
16	ข้าพเจ้าช่วยทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายอย่างเต็มที่					
17	ข้าพเจ้าเบื่อวิชาที่ต้องท่องจำ					
18	ข้าพเจ้าขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากครูนอกเวลาเรียน					
19	เวลาอ่านหนังสือ ข้าพเจ้าจับใจความสำคัญของเรื่องที่ไม่ค่อยได้					
20	ข้าพเจ้ามักไม่ได้ฟังเรื่องสำคัญ ที่ครูอธิบาย เพราะมัวแต่จดโน้ต ขณะครูอธิบาย					
21	ข้าพเจ้าต้องเสียเวลาทำใจให้พร้อม ก่อนอ่านหนังสือ					
22	ข้าพเจ้าต้องอารมณ์ดีจึงเริ่มต้นทำงานได้					
23	ข้าพเจ้าต้องอารมณ์ดีจึงจะเริ่มต้นอ่านหนังสือได้					
24	เมื่อมีเรื่องมากกระทบกระเทือนใจ ข้าพเจ้าจะขาดสมาธิในการทำงาน					
25	ข้าพเจ้ามัวแต่สนุกสนานเพลิดเพลินจนทำให้การเรียนของข้าพเจ้าเสีย					
26	ข้าพเจ้าใช้เวลาในการอ่านนินยาย มากกว่าการอ่านหนังสือเรียน					
27	แม้ว่าข้าพเจ้าจำสิ่งที่เรียนได้แล้ว ข้าพเจ้าก็ยังทบทวนสิ่งที่เรียนนั้นซ้ำอีก					
28	ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย เชื่องซึม ง่วงนอน มากเกินกว่าที่จะเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
29	เวลาเพื่อนรายงานหน้าชั้น ข้าพเจ้าให้ความสนใจ					
30	ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนและยุ่งยากในในการที่ต้องตอบคำถามของครู					

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	3.225
2.	2.516
3.	4.610
4.	4.665
5.	2.264
6.	4.252
7.	3.466
8.	4.725
9.	3.168
10.	3.366
11.	2.963
12.	3.788

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6512

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	2.657
2.	5.438
3.	7.439
4.	5.054
5.	6.475
6.	2.984
7.	2.273
8.	7.063
9.	3.553
10.	3.841
11.	5.410
12.	5.517
13.	3.561
14.	6.283
15.	4.161
16.	5.179
17.	3.220
18.	3.438
19.	4.019
20.	5.215

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7884

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	6.622
2.	6.087
3.	5.893
4.	5.058
5.	6.479
6.	5.890
7.	5.318
8.	7.464
9.	5.449

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7975

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	9.951
2.	5.633
3.	5.500
4.	6.110
5.	7.987
6.	3.013
7.	6.471
8.	8.016
9.	6.399
10.	3.031
11.	3.896
12.	5.950
13.	6.249
14.	7.476
15.	6.143
16.	3.745
17.	3.701
18.	7.491
19.	5.459
20.	4.770
21.	4.602
22.	4.139
23.	4.049

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9209

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	4.235
2.	3.209
3.	3.968
4.	3.710
5.	2.529
6.	2.648
7.	2.390
8.	4.551
9.	2.439
10.	3.903
11.	4.266
12.	2.960
13.	3.426
14.	4.332
15.	4.404
16.	2.761
17.	3.539

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7212

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	4.941
2.	8.102
3.	6.989
4.	5.683
5.	6.384
6.	6.519
7.	2.762
8.	3.864
9.	3.465
10.	2.893
11.	2.488
12.	5.460

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7796

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ
เพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	5.520
2.	4.990
3.	3.259
4.	2.795
5.	7.345
6.	7.704
7.	7.099
8.	3.040
9.	5.621

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6424

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1.	4.850	16.	4.615
2.	5.879	17.	3.291
3.	5.419	18.	3.970
4.	2.928	19.	3.145
5.	2.283	20.	2.472
6.	4.478	21.	3.931
7.	3.174	22.	7.381
8.	4.347	23.	6.755
9.	5.834	24.	3.798
10.	5.543	25.	2.159
11.	3.395	26.	4.170
12.	2.895	27.	5.327
13.	2.482	28.	4.608
14.	3.418	29.	2.711
15.	4.384	30.	2.486

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7477

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ 7505

(สำเนา)
ครุฑบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณรัตน์ พลอยล้อมแสง

เนื่องด้วย พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง และ อาจารย์พาสนา จุฬรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอนมัสการมาด้วยความเคารพ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2644-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-973-2206

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ครุฑ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/ 7504

วันที่ 13 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง และอาจารย์พาสณา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 7506

(สำเนา)

บัณฑิตวิทยาลัย

ครุฑ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 ธันวาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา

เนื่องด้วย พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง และ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 243 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2550 – กุมภาพันธ์ 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอนมัสการมาด้วยความเคารพ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2644-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-973-2206

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร
วันเดือนปีเกิด	29 สิงหาคม พ.ศ. 2525
สถานที่เกิด	69 หมู่ที่ 5 ต.ศรีวิชัย อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	วัดพระยาอัง ถนนพระราม 6 แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 086-973-2206
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ชั้นประถมศึกษา จากโรงเรียนชุมชนข้าวสูงสวรรค์ จ.สกลนคร
พ.ศ. 2540	นักธรรมชั้นเอก จากสำนักเรียนวัดเวฬุวัน จ.หนองคาย
พ.ศ. 2542	ประโยค 1-2 จากสำนักเรียนวัดเวฬุวัน จ.หนองคาย
พ.ศ. 2540	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดเวฬุวันวิทยา จ.หนองคาย
พ.ศ. 2543	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดเวฬุวันวิทยา จ.หนองคาย
พ.ศ. 2548	ปริญญาตรี ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2551	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร